

Sparbanken Västra Mälardalen

Årsredovisning 2020

Sparbanken
Västra Mälardalen

Ordinarie sparbanksstämma med huvudmännen äger rum i Arboga fredagen den 19 mars 2021.

Org.nr.578500-7120

INNEHÅLL

VD:S KOMMENTAR	4
OMVÄRLDSANALYS	5-6
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	7-13
RESULTATRÄKNING	14
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET	14
BALANSRÄKNING	15
RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL	16
KASSAFLÖDESANALYS	17
NOTER TILL DE FINANSIELLA RAPPORTERNA	18-61
ORT OCH DATUM SAMT UNDERSKRIFT AV STYRELSEN	62
REVISIONSBERÄTTELSE	63-65
BOLAGSSTYRNING	66-67
HUVUDMÄN, STYRELSE, REVISORER M.FL.	68-70

VD:s kommentar

2020 - Ett annorlunda år i Västra Mälardalen, och ett annorlunda jubileumsår

Under 2020 fyllde Sparbanken Västra Mälardalen 175 år. Den ursprungliga planen var att fira jubiléet tillsammans med kunderna på många olika sätt under året. Men ibland blir det inte riktigt som man tänkt sig. Verksamhetsåret har präglats av den pågående pandemin – Covid-19. Sparbanken har ställt om och anpassat verksamheten efter rådande omständigheter och nödvändiga åtgärder har vidtagits för att motverka smittspridning. Ändå har Sparbankens verksamhet under året fungerat relativt normalt. Bemanningsslåget har påverkats i mindre omfattning med något förhöjd, men fortsatt låg, sjukfrånvaro.

Sparbanken gör skillnad

Sparbanken har under året möjliggjort många olika initiativ för att förbättra förutsättningarna för privatpersoner, företag och föreningar i regionen. Särskilda insatser har genomförts för regionens äldreboenden, för vården, för föreningslivet, för den lokala handeln och för det regionala näringslivet. Sparbanken har bland annat bidragit till att lokalproducerad handsprit tagits fram och skänkts till den lokala vården, samt till företag och föreningar i regionen. Banken har också skänkt surfplattor till äldreomsorgen för att möjliggöra kontakt med anhöriga då besöksförbud infördes under våren. Extra medel avsattes också för att stödja det lokala föreningslivet – totalt en miljon i föreningsstöd fördelades mellan ett 90-tal lokala föreningar i juni. Dessutom har 25.000 privatkunder fått både en jubileumsbonus på 175 kronor, och en extra Sparbanksbonus på 100 kronor, att använda i lokal handel. Totalt handlar det om nästan 7 miljoner kronor som kommer den lokala handeln tillgodo.

Sparbankens resultat

Med tanke på omständigheterna så har Sparbanken levererat ett bättre resultat än förväntat, röresleresultat för 2020 är 88,5 mkr. Dock har resultatet påverkats negativt på grund av senarelagda eller uteblivna aktieutdelningar, ett negativt nettoresultat av finansiella transaktioner (främst till följd av Sparbankens räntesäkring av bunden bostadsfinansiering genom ränteswapar), samt ökade reserveringar för befärade kreditförluster relaterade till effekterna av Covid-19.

Sparbankens kärnverksamhet, den kundrelaterade verksamheten, fortsätter att leverera och utvecklas i positiv riktning. Räntenettet och provisionsnettet utvecklas positivt; en ökning med 8% respektive 6%. Sparbanken har fortsatt god kostnadskontroll. Sparbankens kostnadsnivå före kreditförluster reduceras med drygt 1 %.

Sparbanken fortsätter att växa

Sparbanken har en fortsatt god tillväxt. Balansomslutningen ökade under året med 11% till 10,6 mdr. Sparbankens affärsvolym ökade till totalt 26,7 mdr, vilket är en ökning med 8%. Inlåning och utlåning ökade med 12% respektive 6%.

Bäst i Sverige på kundnöjdhet

Enligt Svenskt Kvalitetsindex årliga branschundersökning har Sparbankerna nöjdast kunder både avseende företags- och privatkunder. Vi är stolta och ödmjukt tacksamma för den fina återkoppling vi erhållit från våra fantastiska kunder. Undersökningen visar att kunderna värdesätter att vi är lokala, personliga och kunniga, samt uppskattar Sparbankens engagemang för att medverka till en fortsatt positiv utveckling på vår hemmamarknad - Västra Mälardalen.

Sparbanken stark och trygg

Efter många års goda resultat står Sparbanken väl rustad för mer utmanande tider. Sparbanken har en mycket stark balansräkning och en betryggande kapitaltäckning, en total kapitalrelation på 23,06% inklusive årets resultat, vilket ger oss goda förutsättningar att fortsätta göra skillnad och att finnas till för att göra verklig nytta för våra kunder och Västra Mälardalen.

Mikael Bohman
VD

Omvärldsanalys

Pandemin satte världsekonomin i djup lågkonjunktur under 2020 – men ljusning i sikte

Coronapandemin satte djupa avtryck på den globala ekonomin under förra året. Nedstängningar av ekonomier och hårda restriktioner för att stoppa smittspridningen ledde till att världsekonomin hamnade i ett fritt fall under inledningen av pandemin. Världshandeln föll dramatiskt och arbetslösheten steg kraftigt. Det blev också starten på rekordstora statliga stödpaket till hushåll och företag. Penningpolitiken har också varit stödjande även om centralbankerna behållit styrräntorna oförändrade, som redan är eller är nära noll procent. Istället har centralbankerna både i USA och i Europa tillfört ökad likviditet på finansmarknaderna för att undvika en finanskris, som under den globala finanskrisen 2008/2009. De omfattande stimulanspaketerna och att fler länder började öppna upp gränserna igen fick positiva effekter på den globala ekonomin under andra halvåret 2020. Även om tillväxtprognoserna har reviderats upp beräknas världsekonomin ha krympt med 3-4 procent under 2020 efter att ha vuxit med omkring tre procent 2019. Det är ett historiskt stort BNP-fall och betydligt större än under den globala finanskrisen för drygt 10-år sedan. I USA och i euroländerna väntas BNP-fallet ha varit drygt tre respektive sju procent, enligt IMF senaste prognoser. Den kinesiska ekonomin, som drabbades först av coronaviruset, kom först ur krisen och ekonomin växte med drygt 2 procent. Trots en global lågkonjunktur steg börserna till rekordnivåer, stöttad av den expansiva ekonomiska politiken och förhoppningar om att det nya coronavaccinet ska lyfta den globala tillväxten. På det handelspolitiska området blev det klart att Storbritannien och EU kom överens om ett frihandelsavtal. Avtalet innebär att inga tullar och importkvoter införs mellan parterna. Men eftersom Storbritannien inte ingår i EU:s inre marknad från den 1 januari 2021 kommer det att bli betydligt krångligare att göra affärer framöver pga tulldeklarationer och nya regler.

Svensk ekonomi repar sig efter dramatiskt år

Coronapandemin har i vinter återigen fångat Sverige i sitt grepp med hård påfrestning för sjukvården och nya restriktioner som följd. Ekonomin verkar dock klara sig betydligt bättre under den andra smittvågen jämfört med i våras då BNP föll med hela sju procent. Nedgången i BNP för helåret 2020 väntas stanna på minus 3 procent. Men ekonomin är tudelad. Flera indikatorer visar att den ekonomiska aktiviteten, särskilt inom industrin, stod emot pandemins effekter bättre under fjolårets andra halvår trots en allt starkare krona. Tjänstesektorn har däremot drabbats hårt av den ökade smittspridningen och av nya restriktioner, i synnerhet besöksnäringen och hotell och restaurang.

Hushållen, sett som helhet, har klarat sig ekonomiskt bra under krisen. Statliga insatser i form av generösa korttidspermitteringar, bättre a-kassa och slopad karenssdag har hjälpt hushållen. Arbetslösheten, som under den inledande pandemivågen i fjol steg med ett par procentenheter till 9 procent, har under hösten planat ut strax under den nivån. Korttidspermitteringarna har räddat många från arbetslöshet och fler unga har inlett studier, främst högskolestudier men också i den kommunala vuxenskolan. Den ökade arbetslösheten har framför allt drabbat ungdomar och nyanlända, i synnerhet de med låg utbildning, och står nu ännu längre från möjligheten att få jobb samtidigt som långtidsarbetslösheten ökar.

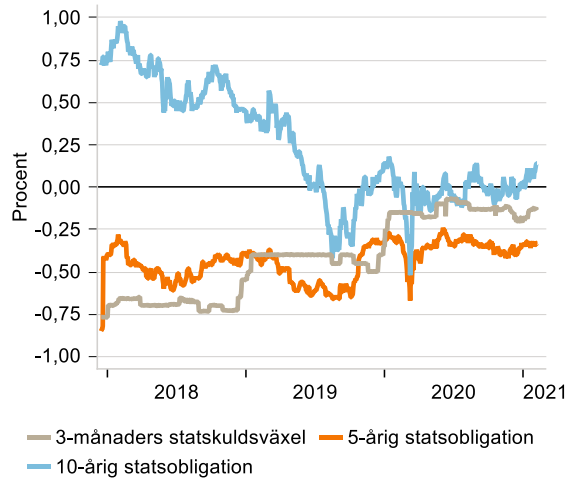
Bostadsmarknaden utvecklades starkt under fjolåret, efter en mindre nedgång under inledningen av krisen. Bostadspriserna på villor hade i december 2020 stigit med 13 procent jämfört med samma månad 2019, enligt Valueguards bostadsprisindex. Förklaringarna till det är flera, men en kan vara att hushållen har omvärderat sitt bostadsbehov och att efterfrågan på småhus och större lägenheter har ökat i samband med ett ökat hemarbete. Fortsatt låga räntor i kombination med att hushållens inkomster hållits uppe har också understött prisuppgången.

Den ekonomiska politiken har varit exceptionellt expansiv under krisen. Under 2020 infördes flera program för att överbrygga krisen för näringslivet och stötta sysselsättningen. Framför allt gav tillfälligt sänkta arbetsgivaravgifter och korttidspermitteringar snabbt stöd till företagen medan andra stöd, såsom omställningsstödet och hyresstödet, tog betydligt längre tid och har använts i mycket mindre utsträckning. Regeringen har beslutat att flera av stöden förlängs under 2021.

Ett annorlunda år i Västra Mälardalen

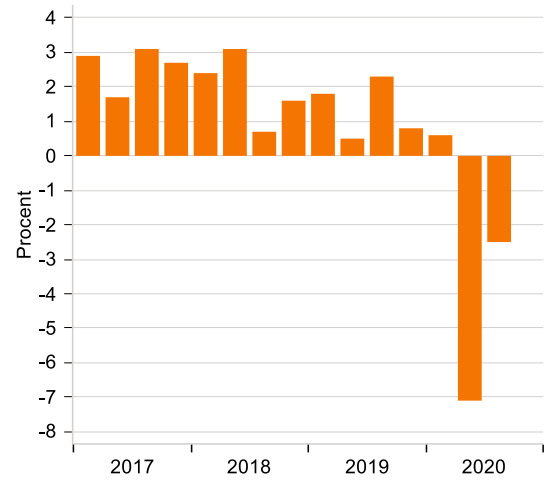
Det första halvåret präglades av Covid-19-pandemin som skapade osäkerhet, avvaktan och återhållsamhet. Under andra halvåret återhämtade sig näringslivet i Västra Mälardalen med industriverksamheterna i spetsen, medans andra branscher fortsatt har mycket negativa effekter av Covid-19. Befolkningen närmar sig 50.000 invånare och det finns fortsatt ett stort intresse för att bosätta sig i Västra Mälardalen - Köping, Arboga och Kungsör. För att besvara efterfrågan planeras och nyproduceras bostäder i samtliga tre kommuner.

Svenska räntor

Källa: Swedbank & Macrobond

BNP på kvartal, årlig procentuell förändring

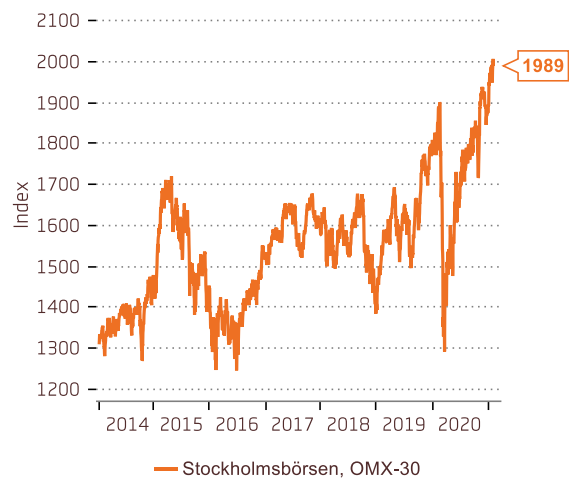
Källa: Swedbank & Macrobond

Kronan gentemot dollarn och euron

Källa: Swedbank & Macrobond

Stockholmsbörsen

Källa: Swedbank, Macrobond

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen för Sparbanken Västra Mälardalen får härmed avge årsredovisning för Sparbankens verksamhet år 2020, bankens 175:e verksamhetsår.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Sparbanken fortsätter den rörelse, som sedan 1845 bedrivits av Köping Stads Sparbank och sedan 1859 även av Arboga Sparbank. Sparbanken tillhandahåller in- och utlåningstjänster och verksamhet som har samband därmed, varav kan nämnas ställande av borgen och garantier, betalningsförmedling, tillhandahållande av värdefackstjänster, notariatverksamhet, värdepappersrörelse samt pensionssparrörelse.

SPARBANKENS STÄLLNING

Omslutning

Sparbankens balansomslutning uppgår per 31 december 2020 till 10.564.447 tkr (9.509.966 tkr per 2019-12-31), en ökning med 1.054.481 tkr, vilket motsvarar 11,09%.

Affärsvolym

Bankens totala affärsvolym per 2020-12-31 uppgår till 26.692.443 tkr (24.759.165 tkr), vilket för jämförbara volymer är en ökning med 1.933.278 tkr eller 7,81%.

Inlåningen från allmänheten uppgår vid årsskiftet till 7.718.967 tkr (6.873.251 tkr), vilket är en ökning med 845.716 tkr eller 12,30%. Ökningen förklaras främst av högre inlåning från hushållssektorn.

Utlåningen till allmänheten uppgår till 8.021.472 tkr (7.577.605 tkr), en ökning med 443.867 tkr eller 5,86%.

Marknadsvärdet på förmedlade fonder och försäkringar uppgår till 6.159.326 tkr (5.645.150 tkr), en ökning med 514.176 tkr eller 9,11%. Förändringen förklaras av en värdeökning med 559.595 tkr samt ett negativt nettosparande på -45.419 tkr.

Sparbankens volym av förmedlade krediter till Swedbank Hypotek uppgår till 2.369.477 tkr (2.162.285 tkr), vilket är en ökning med 207.192 tkr eller 9,58%.

Övriga förmedlade placeringar och utlåning uppgår till 2.423.201 tkr (2.500.874 tkr), vilket är en minskning med 77.673 tkr eller -3,11%.

Eget kapital och obeskattade reserver

Efter föreslagen vinstdisposition uppgår Sparbankens totala egna kapital per 31 december 2020 till 1.588.415 tkr (1.507.114 tkr), varav reservfonden kommer att uppgå till 1.448.373 tkr (1.384.728 tkr). Fond för verkligt värde uppgår till 140.042 tkr (122.386 tkr) och består främst av realiserade värdeförändringar på innehavet av aktier i Swedbank AB och Indecap Holding AB. Soliditeten, det vill säga, beskattat eget kapital i förhållande till balansomslutningen, uppgår därmed till 15,04% vid årets utgång (15,85%). Kapitalbasen uppgår till 1.408.658 tkr (1.372.461 tkr) vilket ger en total kapitalrelation om 23,06% (23,95%) inklusive årets resultat.

SPARBANKENS RESULTAT

Sparbankens rörelseresultat för perioden januari - december 2020 är 88.527 tkr (149.410 tkr), vilket är 60.883 tkr lägre än motsvarande period 2019. Den negativa avvikelser förklaras av flera resultatposter så som utebliven utdelning på aktieinnehavet i Swedbank AB, negativ realiserad värdeförändring inom nettoresultat av finansiella transaktioner samt ökade reserveringar för kreditförluster.

Lönsamheten mätt som rörelseresultat i förhållande till genomsnittlig affärsvolym uppgår till 0,35% (0,63%). Avkastningen på eget kapital beräknat som rörelseresultat efter 21,4% schablonskatt i % av genomsnittligt eget kapital är 4,48% (7,79%).

Räntenettet uppgår till 150.554 tkr (139.079 tkr). Ränteintäkter på utlåningen till allmänheten ökar med 11.784 tkr och kostnadsräntorna för inlåningen från allmänheten ökar med 149 tkr. Kostnadsökningen på inlåningen förklaras av en högre kostnad för insättningsgarantin. Kostnad för resolutionsavgift är 719 tkr lägre än motsvarande period och uppgår till 1.666 tkr (2.385 tkr). Både räntemarginalen som har ökat något jämfört med samma period föregående år och den högre utlåningsvolymen har påverkat räntenettet positivt.

Erhållna utdelningar uppgår till 3.837 tkr och är ca 30.569 tkr lägre än under samma period föregående år. (34.406 tkr). Den negativa avvikelserna förklaras främst av utebliven aktieutdelning på aktieinnehavet i Swedbank AB.

Provisionsnettot uppgår till 70.109 tkr (66.172 tkr). Främst påverkas provisionsnettot positivt av en engångsersättning från Swedbank AB relaterat till Swedbank Pay. Utlåningsprovisionerna har minskat pga lägre ersättning från förmedlade volymer till Swedbank Hypotek. Försäkringsprovisionerna samt värdepappersprovisionerna har ökat något jämfört med föregående år.

Nettoresultatet av finansiella transaktioner uppgår till -10.947 tkr (27.444 tkr), varav realiserat 3.731 tkr. Den främsta förklaringen till den kraftiga minskningen är negativ värdeförändring med 11.365 tkr på ränteswapar till följd av sjunkande marknadsräntor. Ränteswaparna används till att säkra Sparbankens räntebundna utlåning och värderas löpande till marknadsvärde medan den säkrade utlåningsportföljen värderas till upplupet anskaffningsvärde. Därutöver har realiserad negativ värdeförändring skett i Sparbankens ränterelaterade placeringar kopplade till oron för Covid-19-pandemin. Majoriteten av denna negativa värdeutveckling kom under mars och april månad med en successiv återhämtning under resterande del av perioden.

Kostnaderna är 1.353 tkr lägre än motsvarande period föregående år. Allmänna administrationskostnader uppgår till 104.335 tkr (105.182 tkr). De lägre kostnaderna förklaras främst av lägre personalkostnader relaterade till utebliven avsättning för vinstandelsstiftelse. IT-kostnaderna, främst relaterat till IT-utveckling, har ökat med 4.712 tkr jämfört med föregående period. Övriga kostnader är något lägre och uppgår till 11.626 tkr (12.132 tkr).

Kreditförlusterna uppgår till 10.661 tkr (1.616 tkr) och motsvarar 0,14% (0,02%) av ingående utlåning och kreditgarantier. Reserveringar för förväntade kreditförluster ökar jämfört med föregående år relaterat till effekterna av Covid-19. Konstaterade förluster uppgår till 2.086 tkr (719 tkr).

VIKTIGA HÄNDELSER

Ökat ägande i Swedbank AB

Under året har Sparbanken Västra Mälardalen fortsatt att ökat sitt ägande i Swedbank AB för att säkerställa det fortsatta långsiktiga samarbetet mellan parterna. Vid årsskiftet äger Sparbanken 2.325.000 st aktier i Swedbank AB.

Rating

Sparbanken Västra Mälardalens kreditbetyg från kreditvärderingsbolaget Nordic Credit Rating har i samband med den årliga rapporten bekräftats och åsatts med BBB+ med stable outlook.

Ägarspridning i Portfolio Försäkra AB

Under året har Sparbanken Västra Mälardalen, Sparbanken Rekarne AB samt Bergslagens Sparbank AB sålt delar av innehavet i Portfolio Försäkra AB till Sala Sparbank. Efter transaktionen äger de fyra bankerna en fjärdedel vardera i Portfolio Försäkra AB.

Bäst i Sverige på kundnöjdhet

Två oberoende kundundersökningar under 2020 bekräftar att Sparbanken har mycket nöjda kunder. Kunderna vill ha mer av Sparbanken i form av tjänster och proaktivitet från bankens sida, och de tycker att vi är kunniga och enkla att ha kontakt med. Kundundersökningarna bekräftar att kunderna tycker att det är viktigt att vi tar ett samhällsansvar. Kunderna önskar att vi kontinuerligt informerar dem om Sparbankens syfte, värderingar och vad vi står för, samt hur vi bidrar till utvecklingen i vårt verksamhetsområde. I Svenskt Kvalitetsindex årliga mätning för bankbranschen 2020 fick Sparbanken Västra Mälardalen index privatkunder 81,2, och företagskunder 80,8, (att jämföra med branschsnittet privat 67,6, företag 64,7). Sparbankerna som kollektivt fick guldmedalj både bland privat- och företagskunder med index 76,3 (privat) och 73,2 (företag).

PERSONAL OCH UTVECKLING

Antalet anställda i Sparbanken uppgick vid årets slut till 86 (få 80) personer varav 6 timanställda studenter. Med arbetsmättet 1.730 timmar uppgick medelantalet årsanställda till 77 (få 70) personer. Av dessa var 71% kvinnor och 29% män (få 70% resp 30%). Genomsnittsåldern var 44 år (få 47 år). Under året gick 3 medarbetare i pension medan 2 slutade. Under året tillsvidareanställdes 5 personer.

Principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen redovisas i not nr 10.

Sjukfrånvaro

Under året var den totala sjukfrånvaron 4,7% (få 4,8%).

Kompetensutveckling

Vi lever i en tid som präglas av förändring och utveckling - en förändring som sker i allt snabbare takt, och som medför att vi ständigt måste utveckla och förbättra vår kompetens. Under året erhöll medarbetarna intern eller extern utbildning till en sammanlagd kostnad av 835 tkr, exklusive arbetstid (få 1.723 tkr).

Under perioden 2018-2020 genomför banken en stor kompetensutvecklingsinsats. Insatsen Framgångsrik försäljning syftar till att ge medarbetarna den insikt, energi och de konkreta verktyg de behöver för att skapa varaktiga beteendeförändringar som är en förutsättning för resultatförbättring och viktigast av allt - nöjda medarbetare och nöjda kunder. Nu fortsätter arbetet med att träna, coacha och agera utifrån omsorgsplikten gentemot våra kunder och internt. Vi ska fortsätta leva våra värderingar KENT.

Swedseclicens

För att upprätthålla allmänhetens förtroende för de företag som verkar på värdepappersmarknaden är kvalitén och standarden på den personal som arbetar i dessa företag av stor vikt. Avgörande betydelse i detta sammanhang är kvalitén på rådgivningstjänster till kund och förvaltning av kunders medel i finansiella instrument.

Det är även av vikt att ledande befattningshavare har en gedigen kunskap om värdepappersmarknaden. Det är mot denna bakgrund som kravet ställs på bl a. banker att personal som utför kvalificerad rådgivning och även vissa andra arbetsuppgifter är innehavare av Swedseclicens. För att kunna erhålla licens ställs därför höga krav på lämplighet, yrkeserfarenhet, kunskaper och förmåga att följa det regelverk som gäller på värdepappersmarknaden. Antalet medarbetare med Swedseclicens uppgår vid årsskiftet till 62 personer.

I augusti 2016 lanserades den nya Licensieringstestet för bolån. Syftet är att stärka konsumentskyddet och uppfylla de krav som ställs på personalens kompetens i det nya bolånedirektivet.

Antalet medarbetare med bolånelicens uppgår vid årsskiftet till 47 personer vilket innebär att samtliga medarbetare som arbetar med bolån är licensierade.

MILJÖ OCH HÅLLBARHET

Sparbanksidén bygger på kontinuitet, långsiktighet och att hushålla med resurser. För oss har detta varit en självklarhet sedan vår verksamhet startades och kommer så förbli. Vårt samhällsansvar och hållbarhetsarbete är en naturlig del och ett viktigt förhållningssätt i vår verksamhet. Sparbankens verksamhet genomsyras i sin helhet av vårt kontinuerliga hållbarhetsarbete. Under året har banken utökat inköpen av ursprungsgaranterad solel från lokala producenter, som ett komplement till de solpaneler som installerades på bankens fastighet i Köping under 2018. Vårt samhällsansvar och hållbarhetsarbete är på riktigt. Vi gör skillnad. En mer omfattande beskrivning av Sparbankens hållbarhetsarbete finns även samlade i en hållbarhetsrapport på Sparbankens hemsida.

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Sparbanken Västra Mälardalen har inga ägare utan istället finns 48 huvudmän som ska agera i insättarnas intresse. Hälften av huvudmännen tillsätts av Köping, Arboga och Kungsörs kommuner och hälften av den aktuella huvudmannakåren.

Huvudmännen är de som formellt har ägarens roll. Bland de viktigare uppdragen ingår att tillsätta styrelse och att disponera bankens vinst. Huvudmännen utövar även tillsyn över bankens verksamhet genom att tillsätta revisor i banken. Se även sid 66, Bolagsstyrning.

RISKER OCH RISKHANTERING

I Sparbankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har Sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i Sparbanken, fastställt policyer och instruktioner för kreditgivningen och den övriga verksamheten.

Sparbankens styrelse har det övergripande ansvaret för Sparbankens riskhantering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika andra funktioner. Dessa i sin tur rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera, hantera och rapportera de risker som Sparbanken exponeras för i sin verksamhet samt att för dessa sätta lämpliga begränsningar i form av riskaptiter och limiter samt säkerställa att det finns kontroller på plats. Riskerna bevakas och kontroller görs löpande att limiter inte bryts. Policyer inom området utvärderas och uppdateras regelbundet. Genom kompetenssäkring och tydliga processer skapas förutsättningar för en stabil riskkontroll och riskhantering där varje anställd har tydliga befogenheter, ansvar och förstår sin roll i processen.

Risktagandet i Sparbanken ska vara lågt och Sparbankens strategiska mål och affärsmål ska sättas inom ramen för bankens riskstrategi och riskaptit.

Funktionen för riskkontroll är utlokaliserad till det delägda bolaget Svealands Risk & Compliance AB. Funktionen är oberoende i förhållande till Sparbankens operativa affärsverksamhet. Funktionen är direkt underställd VD och rapporterar direkt till styrelsen enligt fastställd plan eller oftare när behov uppstår.

Ytterligare information om Sparbankens risker och riskhantering presenteras i not 3, Finansiella risker. En mer omfattande beskrivning av Sparbankens risker finns även samlade i ett Pelare III dokument på Sparbankens hemsida.

Effekter av Covid-19

Under inledningen av året drabbades världen av Covid-19-pandemin som negativt har påverkat hälsa och ekonomi i de flesta av världens länder. Efterfrågan på många varor och tjänster har under första halvåret fallit kraftigt. Under andra halvåret har viss återhämtning av efterfrågan noterats. Leveranser inom och mellan länder försvårades under inledningsskedet av Covid-19-pandemin vilket påverkade den ekonomiska aktiviteten negativt. Börser föll kraftigt under mars månad för att därefter återhämta sig och avsluta året positivt. En viss ekonomisk oro råder fortfarande. I Sverige har arbetslöshet och konkurser ökat i omfattning och BNP-utvecklingen i Sverige förväntas att bli negativ för året. För att hantera en del av de ekonomiska konsekvenserna av pandemin har de flesta länders regeringar inklusive den svenska agerat med kraftfulla ekonomiska stödinsatser. Vilken omfattning denna pandemi kommer att ha framöver på hälsa och ekonomi är fortsatt mycket svårt att bedöma. Banken följer utvecklingen noga.

Banken började 2018 tillämpa nya metoder och principer för redovisning av förväntade kreditförluster (IFRS 9). De nya principerna och metoderna tar sikte på att förutspå och mäta vilka kreditförluster som kan tänkas uppkomma i framtiden för den befintliga utlåningen både utifrån information som är känd per balansdagen och utifrån skattningar av framtida scenarion. Bankens rutin för reserveringar av förväntade kreditförluster bygger på att kunderna löpande åsätts uppdaterade riskklassificeringar. Utifrån dessa riskbedömningar arbetar banken med åtgärdsplaner med prioritering på de kunder som uppvisar förhöjd kreditrisk.

Banken följer löpande den makroekonomiska utvecklingen. Detta inkluderar att definiera framåtblickande makroekonomiska scenarier för olika portföljsegment och en översättning av dessa till makroekonomiska prognoser. De makroparametrar som har störst betydelse för utvecklingen av förväntade kreditförluster för Sparbanken utgörs av förändringar i BNP, arbetslöshet, huspriser samt det allmänna ränteläget. Under det fjärde kvartalet har Sparbanken gjort vissa manuella branschjusteringar för att hantera den fortsatta stora osäkerheten som råder på grund av Covid-19-pandemin.

Utöver ovanstående basscenario används också ett positivt respektive negativt scenario som sedan används sannolikhetsviktat tillsammans med basscenariot. I de sannolikhetsviktade beräkningarna av förväntade kreditförluster har basscenariot fått en vikt på 66,6%. Det negativa respektive positiva scenariot har viktats med 16,7% vardera.

Om det positiva respektive negativa scenariot istället skulle ha åsatts en sannolikhet på 100% skulle de redovisade förlustreserverna ha påverkats på följande sätt;

Scenarier	Förändring i redovisade förlustreserver
Positivt scenario	-3,19%
Negativt scenario	11,99%

Reserveringarna för förväntade kreditförluster baserar sig på bankens bedömning och prognos över den framtida utvecklingen av ett antal olika faktorer, bedömningarna och reserverna kännetecknas av en hög grad av osäkerhet. Det framtida utfallet av konstaterade kreditförluster kan komma att överstiga eller understiga de reserver som redovisats under året. Det bör noteras att nettoresultatet av under året konstaterade kreditförluster uppgår till 2 086 tkr. För ytterligare information om redovisade kreditförluster, se resultaträkningen på sid 14 och noterna 12 och 17.

FÖRVÄNTNINGAR AVSEENDE DEN FRAMTIDA UTVECKLINGEN

Rörelseresultatet för 2021 förväntas bli på en högre nivå än 2020. Räntenettot beräknas öka tack vare ökade volymer.

Utdelning på aktieinnehavet i Swedbank AB beräknas delvis återkomma under 2021. Detta har möjliggjorts på grund av ändrad rekommendation från tillsynsmyndighet.

Förändring i lagstiftning och branschpraxis är ytterligare faktorer som kan påverka Sparbankens verksamhet och resultatutveckling.

HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Inga händelser av väsentlig betydelse har inträffat efter 31 december 2020.

FEM ÅR I SAMMANDRAG - NYCKELTAL

	2020	2019	2018	2017	2016
Volym					
Balansomslutning, Mkr*	10 564	9 510	9 563	8 699	7 961
Förändring under året, %	11,08	-0,55	9,93	9,27	19,64
Summan av tillgångar					
Affärsvolym ultimo, Mkr*	26 692	24 759	22 779	24 237	21 916
förändring under året, %	7,81	8,60	-5,93	10,59	12,97
Av sparbanken förvaltade och förmedlade kundvolymen. Per 2018-01-01 exkl. PPM volymer.					
Inlåning från allmänheten, Mkr*	7 719	6 873	7 054	6 286	5 594
Inlåning från allmänheten och offentlig sektor					
Utlåning till allmänheten, Mkr*					
Utlåning till allmänhet och offentlig sektor inkl. befarade kreditförluster	8 021	7 578	6 932	6 639	6 081
Kapital					
Soliditet*					
Beskattat eget kapital + eget kapitalandel av obeskattade reserver i % av balansomslutningen	15,04	15,85	15,78	16,33	17,31
Kärnprimärkapitalrelation**					
Kärnprimärkapital i % av riskexponeringsbelopp	23,06	23,95	22,32	23,14	23,45
Primärkapitalrelation**					
Primärkapital/Kapitalkrav	23,06	23,95	22,32	23,14	23,45
Total kapitalrelation**					
Totalt kapital i % av riskexponeringsbelopp	23,06	23,95	22,32	23,14	23,45
Resultat					
Placeringsmarginal*					
Räntenetto i % av Medelomslutning	1,49	1,49	1,39	1,45	1,47
Rörelseintäkter/affärsvolym*					
Räntenetto + rörelseintäkter i % av genomsnittlig affärsvolym	0,85	1,13	0,89	0,95	0,97
Rörelseresultat/affärsvolym*					
Rörelseresultat i % av genomsnittlig affärsvolym	0,35	0,63	0,37	0,47	0,43
Avkastning på totala tillgångar*					
årets nettoresultat i % av genomsnittlig balansomslutning	0,69	1,23	0,75	1,08	0,92
Räntabilitet på eget kapital*					
Rörelseresultat efter schablonskatt i % av genomsnittligt eget kapital	4,48	7,79	4,69	6,03	5,28
K/I-tal före kreditförluster*					
Summa kostnader exkl kreditförluster och värdeförändringar på övertagen egendom i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,54	0,44	0,53	0,54	0,56
K/I-tal efter kreditförluster*					
Summa kostnader inkl kreditförluster och värdeförändringar på övertagen egendom i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,59	0,44	0,59	0,51	0,56
Kreditförsämrade fordringar och kreditförluster					
Nedskrivningar- kreditförsämrade exponeringar*					
Andel fordringar i stadie 3, netto	0,19	0,25	0,67	--	--
Reserveringsgrad för osäkra fordringar*					
Nedskrivning för sannolika förluster i % av osäkra fordringar brutto	--	--	--	49,57	40,95
Andel osäkra fordringar*					
Osäkra fordringar netto i % av total utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exkl banker)	--	--	--	0,20	0,42
Kreditförlustnivå*					
Kreditförluster i % av ingående balans för utlåning till allmänheten, kreditinstitut (exkl banker) samt övertagen egendom och kreditgarantier	0,14	0,02	0,18	-0,09	-0,01

* Alternativa nyckeltal

** Definitioner enligt EU:s kapitalkravsförordning nr 575/2013

Alternativa nyckeltal (Alternative Performance Measures, APM-mått) är finansiella mått över historisk eller framtida resultatutveckling, finansiell ställning eller kassaflöde som inte definieras i tillämpligt redovisningsverk (IFRS) eller i det fjärde kapitalkravsdirektivet (CRD IV) eller EU:s kapitalkravsförordning nr 575/2013 (CRR). Alternativa nyckeltal används av Sparbanken Västra Mälardalen när det är relevant för att följa upp och beskriva Sparbanken Västra Mälardalens finansiella situation och för att ge ytterligare användbar information till användarna av de finansiella rapporterna. Dessa mått är inte direkt jämförbara med liknande nyckeltal som presenteras av andra företag.

FEM ÅR I SAMMANDRAG - RESULTAT OCH BALANSRÄKNINGAR

RESULTATRÄKNING	Mkr	2020	2019	2018	2017	2016
Räntenetto		150,6	139,1	126,0	119,3	108,6
Provisioner, netto		70,1	66,2	69,6	65,7	59,9
Nettoresultat av finansiella transaktioner		-10,9	27,4	-18,4	3,9	9,3
Övriga intäkter		5,4	35,6	35,9	31,6	22,5
Summa intäkter		215,1	268,3	213,1	220,5	200,3
Allmänna administrationskostnader		-104,3	-105,2	-101,0	-105,3	-99,9
Övriga kostnader ^[1]		-11,6	-12,1	-11,8	-13,0	-12,0
Kreditförluster		-10,7	-1,6	-12,2	5,3	0,6
Summa kostnader		-126,6	-118,9	-125,0	-113,0	-111,3
Rörelseresultat		88,5	149,4	88,1	107,4	89,0
Bokslutsdispositioner		0,0	0,0	3,3	0,1	0,0
Skatter		-17,4	-24,1	-11,7	-17,6	-15,6
Årets resultat		71,1	125,3	79,7	89,9	73,4

BALANSRÄKNING	Mkr	2020	2019	2018	2017	2016
Kassa		2,0	2,5	1,9	3,9	6,2
Utlåning till kreditinstitut		868,1	611,8	760,1	488,0	455,9
Utlåning till allmänheten		8 021,5	7 577,6	6 931,6	6 639,0	6 080,9
Förändring i verkligt värde på räntesäkrade poster		0,3	0,6	0,8	1,1	1,7
Räntebärande värdepapper		1 014,1	745,7	1 019,1	829,3	739,7
Aktier och andelar		561,8	490,7	675,6	572,0	561,2
Materiella tillgångar		59,7	54,0	34,1	31,2	32,3
Övriga tillgångar		36,9	27,1	139,4	134,2	83,1
Summa tillgångar		10 564,4	9 510,0	9 562,6	8 698,7	7 961,0
Skulder till kreditinstitut		295,4	146,5	105,9	220,5	217,9
Inlåning från allmänheten		7 719,0	6 873,3	7 054,0	6 285,8	5 594,3
Emitterade värdepapper		900,4	925,5	844,3	725,0	725,0
Övriga skulder		48,7	42,0	44,1	40,0	39,8
Efterställda skulder		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avsättningar		5,1	3,1	2,2	0,0	0,0
Summa skulder och avsättningar		8 968,5	7 990,3	8 050,5	7 271,3	6 577,0
Obeskattade reserver		0,0	0,0	0,0	3,3	3,4
Eget kapital		1 595,9	1 519,6	1 512,1	1 424,1	1 380,6
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		10 564,4	9 509,9	9 562,6	8 698,7	7 961,0

^[1] inkl avskrivningar på materiella tillgångar

ÖVRIGA UPPGIFTER	2020	2019	2018	2017	2016
Medelantal anställda	80,0	80,0	76,0	75,0	78,0
Antal kontor	4	4	4	4	4

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Årets resultat enligt balansräkningen utgör, tkr	71 144
Balanserat resultat utgör, tkr	0
Styrelsen föreslår att detta belopp disponeras enligt följande:	
- anslag till allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål, tkr	7 500
- överföring till reservfonden, tkr	63 644

Förslaget till vinstdispositionen överensstämmer med Sparbankslagen 5 kap, 2§; sparbanksstämman får besluta om gåvor till allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål, om det med hänsyn till ändamålet, sparbankens ställning och omständigheterna i övrigt kan anses skäligt. Styrelsen får för sådana ändamål endast använda tillgångar som med hänsyn till sparbankens ställning är av ringa betydelse.

Gällande regelverk för kapitaltäckning och stora exponeringar innebär att Sparbanken vid varje tidpunkt skall ha en kapitalbas som motsvarar minst summan av kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och kapitalbuffertar och dessutom beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med Sparbankens interna kapitalutvärderingspolicy. Sparbankens totala kapitalrelation efter föreslagen vinstdisposition uppgår till 23,06% (23,95%) vilket är det samma som kärnprimärkapitalrelationen. Kapitalbasen uppgår efter föreslagen vinstdisposition till 1.408.658 tkr (1.372.461 tkr) och slutligt riskvägt exponeringsbelopp om 6.107.376 tkr (5.729.369 tkr). Specifikation av posterna framgår av not om kapitaltäckning.

Sparbankens ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att Sparbanken kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt. Styrelsens bedömning är att Sparbankens egna kapital såsom det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risk.

Vad beträffar Sparbankens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

RESULTATRÄKNING

1 januari - 31 december

<i>tkr</i>	<i>Not</i>	2020	2019
Ränteintäkter		170 232	156 673
Räntekostnader		-19 678	-17 594
Räntenetto	4	150 554	139 079
Erhållna utdelningar	5	3 837	34 406
Provisionsintäkter	6	82 143	78 580
Provisionskostnader	7	-12 034	-12 408
Nettoresultat av finansiella transaktioner	8	-10 947	27 444
Övriga rörelseintäkter	9	1 596	1 238
Summa rörelseintäkter		215 149	268 340
Allmänna administrationskostnader	10	-104 335	-105 182
Avskrivningar på materiella tillgångar	22	-3 200	-3 002
Övriga rörelsekostnader	11	-8 426	-9 131
Summa kostnader före kreditförluster		-115 961	-117 315
Resultat före kreditförluster		99 188	151 024
Kreditförluster, netto	12	-10 661	-1 616
Rörelseresultat		88 527	149 409
Bokslutsdispositioner	13	0	0
Skatt på årets resultat	14	-17 383	-24 091
Årets resultat		71 144	125 317

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET

1 januari - 31 december

<i>tkr</i>	2020	2019
Årets resultat	71 144	125 317
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kan omföras till årets resultat		
Förändringar i verkligt värde på egenkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	17 656	-114 283
Årets övrigt totalresultat	17 656	-114 283
Årets totalresultat	88 800	11 035

BALANSRÄKNING

Per den 31 december

<i>tkr</i>	<i>Not</i>	2020	2019
Tillgångar			
Kassa		2 018	2 544
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	15	192 941	127 495
Utlåning till kreditinstitut	16	868 069	611 772
Utlåning till allmänheten	17	8 021 472	7 577 605
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring		346	588
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	18	821 195	618 172
Aktier och andelar	19	548 617	473 299
Aktier och andelar i intresseföretag	20	12 502	16 670
Aktier och andelar i koncernföretag	21	700	700
Derivat	3	36	37
Materiella tillgångar	22		
- Inventarier		7 084	6 021
- Byggnader och mark		52 601	48 001
Aktuell skattefordran		5 045	0
Övriga tillgångar	23	3 108	2 054
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	28 713	25 008
Summa tillgångar		10 564 447	9 509 966
Skulder, avsättningar och eget kapital			
Skulder till kreditinstitut	25	295 402	146 504
Inlåning från allmänheten			
- Inlåning	26	7 718 967	6 873 251
Emitterade värdepapper m m	27	900 402	925 474
Derivat	3	13 810	2 179
Aktuell skatteskuld		0	1 588
Övriga skulder	28	24 444	18 521
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	10 441	19 678
Avsättningar			
- Övriga Avsättningar	30	5 065	3 156
Summa skulder och avsättningar		8 968 532	7 990 351
Obeskattade reserver	31	0	0
Eget kapital	<i>sid 15</i>		
Reservfond		1 384 729	1 272 443
Fond för verkligt värde		140 042	122 386
Balanserad vinst eller förlust		0	-533
Årets resultat		71 144	125 317
Summa eget kapital		1 595 915	1 519 614
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		10 564 447	9 509 966

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

2019

tkr	Reserv- fond	Balanserat resultat	Verkligt värde reserv	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2019-01-01	1 197 248	-1 531	236 677	79 726	1 512 122
Justering för retroaktiv tillämpning IFRS 9 (netto efter skatt)	0	-541	0	0	-541
Justerat eget kapital 2019-01-01	1 197 248	-2 072	236 677	79 726	1 511 581
Årets resultat	0	0	0	125 317	125 317
Årets övrigt totalresultat	0	8	-114 291	0	-114 283
Årets totalresultat	0	8	-114 291	125 317	11 034
Vinstdisposition	75 195	1 531	0	-76 726	0
Anslag till allmännyttiga medel	0	0	0	-3 000	-3 000
Utgående eget kapital 2019-12-31	1 272 443	-533	122 386	125 317	1 519 614

2020

tkr	Reserv- fond	Balanserat resultat	Verkligt värde reserv	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2020-01-01	1 272 443	-533	122 386	125 317	1 519 614
Årets resultat	0	0	0	71 144	71 144
Årets övrigt totalresultat	0	0	17 656	0	17 656
Årets totalresultat	0	0	17 656	71 144	88 800
Vinstdisposition	112 285	533	0	-112 818	0
Anslag till allmännyttiga medel	0	0	0	-12 500	-12 500
Utgående eget kapital 2020-12-31	1 384 729	0	140 042	71 144	1 595 915

KASSAFLÖDESANALYS

1 januari - 31 december	2020-12-31	2019-12-31
<i>tkr</i>		
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat (+)	88 527	149 408
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Förändring av upplupet anskaffningsvärde under perioden, netto (+/-)	3 801	5 385
Orealiserad del av nettoresultat av finansiella transaktioner (+/-)	-7 658	-2 113
Av-/nedskrivningar (+)	3 200	3 001
Kreditförluster (+)	11 277	2 551
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet (+/-)	274	204
Betald inkomstskatt (-)	-10 056	-14 212
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	89 365	144 224
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning/minskning av utlåning till allmänheten (-/+)	-455 248	-647 999
Ökning/minskning av värdepapper (-/+)	-287 225	343 905
Ökning/minskning av inlåning från allmänheten (+/-)	845 717	-180 716
Ökning/minskning av skulder till kreditinstitut (+/-)	150 000	40 000
Förändring av övriga tillgångar (+/-)	-14 568	78 397
Förändring av övriga skulder (+/-)	8 176	22
Kassaflöde från den löpande verksamheten	336 217	-222 167
Investeringsverksamheten		
Avyttring/inlösen av finansiella tillgångar (+)	4 167	8 335
Investering i finansiella tillgångar (-)	-46 376	-8 617
Avyttring av materiella tillgångar (+)	197	0
Förvärv av materiella tillgångar (-)	-9 061	-22 916
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-51 073	-23 198
Finansieringsverksamheten		
Emission av räntebärande värdepapper (+)	-25 072	81 210
Utbetalt anslag (-)	-12 500	-3 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-37 572	78 210
Årets kassaflöde	265 834	-168 088
Likvida medel vid årets början	584 141	752 228
Likvida medel vid årets slut	849 976	584 141

<i>tkr</i>	2020-12-31	2019-12-31
Följande delkomponenter ingår i likvida medel		
Kassa	2 018	2 544
Utlåning till kreditinstitut	853 360	588 101
Summa enligt balansräkningen	855 378	590 645
Skulder till kreditinstitut som är omedelbart uppsägningsbara	5 402	6 504
Summa enligt kassaflödesanalysen	849 976	584 141

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer
- De kan lätt omvandlas till kassamedel
- De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten

Betalda räntor och erhållen utdelning som ingår i kassaflödet från den löpande verksamheten

<i>tkr</i>	2020	2019
Erhållen ränta	170 492	157 680
Erlagd ränta	19 709	21 737
Erhållen utdelning	3 837	34 406

1 UPPGIFTER OM SPARBANKEN

Årsredovisningen avges per 31 december 2020 och avser Sparbanken Västra Mälardalen som är en sparbank med säte i Köping. För kontorsförteckning hänvisas till sid 70.

2 REDOVISNINGSPRINCIPER

Överensstämmelse med normgivning och lag

Sparbankens årsredovisning är upprättad enligt Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) inklusive ändringsföreskrifter samt Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 2. Redovisning för juridiska personer. Sparbankerna tillämpar därigenom s k lagbegränsad IFRS och med detta avses standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS.

Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 22 februari 2021. Resultat- och balansräkningar blir föremål för fastställelse på sparbanksstämman den 19 mars 2021.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår.

Koncernförhållanden

Sparbanken är moderföretag i en koncern där de helägda dotterbolagen Tillsammans för Västra Mälardalen AB, 556850-3402 och Marbonova, 556850-3410 ingår. Med hänvisning till RFR1 och lätttnadsreglerna i ÅRKL 7 kap 6a § upprättas ingen koncernredovisning.

Värderingsgrunder vid upprättande av bankens finansiella rapporter

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden. Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde (se not 37) eller när säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella instrument klassificerade som finansiella tillgångar eller finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att Sparbankens ledning gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av lagbegränsad IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not.

Ändrade redovisningsprinciper

Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS

Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som Sparbanken tillämpar från och med 1 januari 2020. Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 1 januari 2020 har inte haft någon väsentlig effekt på Sparbankens redovisning.

IASB har genomfört ändringar i två faser i IAS 39, IFRS 9 och IFRS 7 som föranletts av pågående reformer av nuvarande referensräntor (även benämnda IBOR). Ändringarna i den första fasen tillämpas av Sparbanken från och med den 1 januari 2020. Ändringarna i denna första fas berör kraven för säkringsredovisning och ger lättnader för att bibehålla säkringsförhållanden trots potentiella osäkerhetsfaktorer från IBOR-reformen. Vidare så innebär ändringarna ytterligare upplysningskrav kring osäkerheten i de pågående reformerna av referensräntor.

Ändringarna i IAS 39 innebär att Sparbanken kan fortsätta tillämpa säkringsredovisning trots den eventuella ineffektivitet som kan uppkomma i säkringsredovisningen som en konsekvens av förändringen i hur Stibor bestäms och/eller en eventuell ersättning av Stibor med en riskfri ränta. Vidare har ändringarna i IFRS 7 inneburit att Sparbanken lämnar nya upplysningar i årsredovisningen (se avsnittet Sparbankens exponering mot referensräntor mm i not 3 Finansiella risker).

Nya IFRS som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte tillämpats i förtid vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga fr.o.m. kommande räkenskapsår och framåt planeras inte att tillämpas i förtid. Nedan beskrivs de förväntade effekterna på de finansiella rapporterna som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade IFRS väntas få på bankens finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka bankens finansiella rapporter.

Nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på företagets finansiella rapporter.

Intresseföretag

Andelar i intresseföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden. Detta innebär att transaktionsutgifter inkluderar i det redovisade värdet för innehav i intresseföretag. Som intäkt redovisas samtliga erhållna utdelningar. En erhållen utdelning är dock en möjlig indikation på ett behov av nedskrivningsprövning.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

Ränteintäkter och räntekostnader, samt utdelning

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla uppskattade framtida in- och utbetalningar under den förväntade räntebindningstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran eller skulden. Ränteintäkter och räntekostnader inkluderar i förekommande fall periodiserade belopp av erhållna avgifter som medräknas i effektivräntan, transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran/skulden och det belopp som regleras vid förfall.

För kreditförsämrade finansiella tillgångar redovisas ränteintäkter på basis av tillgångarnas nettoredovisade värde i steg 3 och på bruttoredovisat värde (dvs. exklusive förlustreserv) för tillgångar i stegen 1-2. Detta innebär en ändring av redovisningsprincip och innebär att tidigare inte upptagna ränteintäkter på osäkra fordringar redovisas nu som tillgång i balansräkningen och påverkar eget kapital positivt.

Ränteintäkter redovisas på basis av tillgångarnas nettoredovisade värde i steg 3 och på bruttoredovisat värde (dvs. exklusive förlustreserv) för tillgångar i stegen 1-2. Detta innebär en ändring av redovisningsprincip och innebär att tidigare inte upptagna ränteintäkter på osäkra fordringar redovisas nu som tillgång i balansräkningen och påverkar eget kapital positivt.

Ränteintäkter och räntekostnader som presenteras i resultaträkningen består av:

- Räntor på finansiella tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden inklusive inbetald ränta på osäkra fordringar
- Räntor från finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde över resultaträkningen
- Betald och upplupen ränta på derivat som är säkringsinstrument och säkringsredovisning tillämpas. För räntederivat som säkrar finansiella tillgångar redovisas betald och upplupen ränta som ränteintäkt. Orealiserade värdeförändringar på derivat redovisas i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Ränteintäkter redovisas på basis av tillgångarnas nettoredovisade värde i steg 3 och på bruttoredovisat värde (dvs. exklusive förlustreserv) för tillgångar i stegen 1-2 (för beskrivning av steg 1-3, se avsnitt nedan om nedskrivningar).

Utdelning från aktier och andelar redovisas i posten "Erhållna utdelningar" när rätten att erhålla betalning fastställts. Här ingår även utdelning från intresseföretag samt även värdet på erhållna teckningsrätter i samband med nyemission.

Provisions- och avgiftsintäkter

Provisions- och avgiftsintäkterna redovisas vid den tidpunkt när prestationsåtagandet är uppfyllt, vilket är när kontrollen av varan eller tjänsten är överförd till kunden. Intäkterna återspeglar vanligtvis den ersättning som förväntas som utbyte för dessa varor eller tjänster. När ersättningen inkluderar en rörlig ersättning, till exempel rabatt eller återbäring eller prestationsbaserade delar, redovisas intäkten först när det är högst troligt att ingen återbetalning av beloppet kommer att ske. Den totala ersättningen fördelas för varje prestationsåtagande och beror på om prestationsåtagandena är uppfyllda vid en viss specifik tidpunkt eller över tid.

Sparbankerna erhåller avgifter och provisioner för utförda tjänster som intäktsredovisas på tre olika sätt enligt nedan:

Provisioner och avgifter som inräknas i den effektiva räntan

Provisioner och avgifter som är en integrerad del av effektivräntan, redovisas inte som provisionsintäkt utan som justering av effektivräntan på resultatraden ränteutgifter. Sådana avgifter utgörs främst av; uppläggningsavgifter för lån samt avgifter för tillhandahållande av kreditfacilitet eller annan typ av lånelöfte i det fall som det är sannolikt att kreditfaciliteten kommer att utnyttjas.

Provisioner och avgifter som är intjänade i takt med att tjänsterna löpande utförs

Till dessa avgifter hör främst avgifter för kreditfaciliteter eller annan typ av låneåtagande när det inte är sannolikt att faciliteten kommer att utnyttjas samt avgifter och provisioner för ställande av finansiell garanti. Dessa avgifter och provisioner periodiseras som intäkt över den period som tjänsten utförs. Till dessa avgifter hör också de ersättningar som sparbanken erhåller vid förmedling av lån till annan bank. Vid förmedling av lån till annan bank som också inbegriper ett ansvar för kreditförluster på de förmedlade lånen (dock maximerat till en viss andel av under året intjänad förmedlingsprovision) redovisas intäkten löpande brutto dvs. utan hänsyn tagen till avräkning för kreditförlust.

Provisioner och avgifter som är intjänade när en viss tjänst utförts

Till dessa avgifter och provisioner hör olika typer av provisioner för köp av värdepapper för kunds räkning, aviseringsavgifter, betal- och kreditkortsavgifter i de fall som tjänsten utförs över en period som inte sträcker sig över ett kvartalsbokslut. Dessa provisioner och avgifter som i allmänhet är relaterad till en utförd transaktion redovisas omedelbart som intäkt.

Provisionskostnader

Här redovisas kostnader för mottagna tjänster i den mån de inte är att betrakta som ränta, t ex kostnader för clearing och bankgiro, depåavgifter och avgifter till UC. Transaktionskostnader som beaktas vid beräkning av den effektiva räntan redovisas ej här.

Nettoresultat av finansiella transaktioner

Posten Nettoresultat av finansiella transaktioner innehåller de realiserade och orealiserade värdeförändringar som uppstått med anledning av finansiella transaktioner. Nettoresultat av finansiella transaktioner består av:

- Realiserade och orealiserade förändringar i verkligt värde på de tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultatet
- Realiserade och orealiserade värdeförändringar på derivatinstrument som är ekonomiska säkringsinstrument.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på derivat där säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på säkrad post med avseende på säkrad risk i säkring av verkligt värde
- Valutakursförändringar

Allmänna administrationskostnader

Allmänna administrationskostnader omfattar personalkostnader, inklusive löner och arvoden, pensionskostnader, arbetsgivaravgifter, sociala avgifter samt utbildningskostnader. Här redovisas också lokalkostnader, IT, telekommunikations-, rese- och representationskostnader samt operativa förluster.

Bokslutsdispositioner

Bokslutsdispositioner omfattar avsättningar till och upplösningar av obeskattade reserver.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Under Skatt på årets resultat redovisas aktuell skatt, uppskjuten skatt och skatt avseende tidigare år.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan lånefordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, obligationsfordringar och räntebärande värdepapper samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när Sparbanken blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och en avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu inte har skickats.

Lånefordringar, inlåning och emitterade värdepapper samt efterställda skulder redovisas i balansräkningen på likviddagen. Lånelöften redovisas inte i balansräkningen förutom eventuell reserv för förväntade kreditförluster.

Ett avistaköp eller en avistaförsäljning av finansiella tillgångar redovisas och tas bort från rapporten över finansiell ställning på affärsdagen.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller Sparbanken förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. Lånelöften redovisas inte i balansräkningen. Lånefordringar redovisas i balansräkningen i samband med att lånebelopp utbetalas till låntagaren. En avsättning för lämnat lånelöfte görs om löftet är oåterkallligt och lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalats ut eller när utlåningsräntan inte täcker Sparbankens upplåningskostnader för att finansiera lånet.

Klassificering och värdering

Finansiella tillgångar

Sparbankens principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar baseras på en bedömning av både (i) företagets affärsmodell för förvaltningen av finansiella tillgångar, och (ii) egenskaperna hos de avtalsenliga kassaflödena från den finansiella tillgången.

Finansiella instrument redovisas initialt till instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader förutom för derivat och de instrument som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader.

Samtliga derivat värderas initialt och löpande till verkligt värde i balansräkningen. Om säkringsredovisning inte tillämpas redovisas värdeförändringarna över resultaträkningen och derivaten kategoriseras som värderade till verkligt värde via resultaträkningen, även i de fall när de ekonomiskt säkrar risk men där säkringsredovisning inte tillämpas. Om säkringsredovisning tillämpas redovisas värdeförändringarna på derivatet och den säkrade posten på sätt som beskrivs nedan i avsnittet Derivat och säkringsredovisning.

Sparbankens principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar utgår från en bedömning av bankens affärsmodell samt de kassaflöden som investeringen ger upphov till. Om Sparbanken ändrar affärsmodell så kommer en omklassificering genomföras och redovisas. Sådana förändringar förväntas dock inträffa mycket sällan och fastställs av bankens verkställande ledning till följd av yttre eller inre förändringar.

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde

Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde är skuldinstrument som förvaltas med målet att realisera instrumentens kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Försäljningar kan undantagsvis förekomma t.ex. till följd av störningar på kapital- och penningmarknad eller i nära anslutning till instrumentets förfallotidpunkt. Ett krav för att en finansiell tillgång ska kunna redovisas till upplupet anskaffningsvärde är att de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning på utestående fordran och ränta på utestående fordran.

Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Tillgångar i denna värderingskategori är föremål för reservering för förväntade kreditförluster.

Följande finansiella tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde på grund av att tillgångarna innehåller inom ramen för en affärsmodell vars mål är att inneha finansiella tillgångar i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden samt att de avtalade villkoren för de tillgångarna ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som bara är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet;

- Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker
- Utlåning till kreditinstitut
- Utlåning till allmänheten

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

I kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas egenkapitalinstrument med strategiska syften. Orealiserade vinster och förluster redovisas som en förändring i verkligt värde reserven i eget kapital. I samband med avbokning av tillgången omklassificeras reserven till en omföring inom eget kapital (egetkapitalinstrument).

Sparbanken har klassificerat sina långsiktiga strategiska investeringar i noterade och onoterade aktier (egetkapitalinstrument) till att oåterkalleligt vara redovisade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Denna värderingsprincip innebär att orealiserade värdeförändringar redovisas i övrigt totalresultat. I samband med försäljning och bortbokning av aktier så redovisas det tidigare orealiserade resultatet som en omföring mellan fond för verkligt värde till balanserat resultat. Utdelning redovisas som en intäkt när stämman tagit beslut om utdelning.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: dels finansiella tillgångar som obligatoriskt måste värderas till verkligt värde via resultaträkningen och dels sådana finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den s.k. Fair Value Option). Obligatorisk värdering till verkligt värde skall ske om de finansiella tillgångarna inte uppfyller kassaflödeskriterierna enligt IFRS 9.4.1.2.b. Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. För finansiella instrument värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i resultatposten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Finansiella skulder

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, dels finansiella skulder som utgör innehav för handelsändamål, dels finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifieras som tillhörig till denna kategori (Fair Value Option). I den förstnämnda delkategorin ingår Sparbankens derivat med negativt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Upplåning, inlåning samt övriga finansiella skulder, t ex leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Till vilken kategori företagets finansiella tillgångar och skulder hänförs framgår av not Finansiella tillgångar och skulder.

Finansiella garantier

Sparbankens garantiavtal innebär att Sparbanken har ett åtagande att ersätta innehavaren när innehavaren gör en förlust på grund av att specifik gäldenär inte fullgjort sina betalningar vid förfall till innehavaren i enlighet med ursprungliga eller ändrade avtalsvillkor. Bland dessa garantiavtal ingår Sparbankens förpliktelse att upp till en viss nivå svara för kreditförluster i sådana lån som banken förmedlat till annan bank.

Finansiella garantiavtal redovisas initialt till verkligt värde, dvs. i normalfallet det belopp som utställaren erhållit i ersättning för den utställda garantin. Vid den efterföljande värderingen redovisas skulden för den finansiella garantin till det högre av de belopp som redovisas enligt IFRS 9 med hänsyn tagen till IFRS 9.5.5 om förlustreserv, och det belopp som ursprungligen redovisades efter avdrag, i tillämpliga fall, för ackumulerade periodiseringar, som redovisats i enlighet med IFRS 15, Intäkter från avtal med kunder. Utställda finansiella garantiavtal omfattas också av principerna om nedskrivningar (se avsnittet Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument längre fram)

Lånelöften

Med lånelöften avses i detta sammanhang dels (i) en ensidig utfästelse från sparbanken att ge ut ett lån med på förhand bestämda villkor (t.ex. ränta) där låntagaren kan välja om han/hon vill ha lånet eller inte och dels (ii) ett avtal där både sparbanken och låntagaren är bundna vid avtalsvillkoren i ett låneavtal som börjar löpa vid en tidpunkt i framtiden. För av sparbanken lämnade lånelöften gäller att (a) att det inte kan reglernas netto, (b) sparbanken har inte som praxis att sälja lånen när de lämnats enligt lånelöften och (c) låneräntan är inte lägre än marknadsräntan då lånelöftet lämnas. I det fall som lånelöftet lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalats ut eller där utlåningsräntan inte täcker långivarens upplåningskostnader redovisar sparbanken en avsättning beräknad som det diskonterade värdet av framtida förväntade betalningar om detta belopp är större än det periodiserade värdet av eventuellt mottagna avgifter för det lämnade låneåtagandet. Utställda låneåtaganden omfattas också av principerna om nedskrivningar (se avsnittet Kreditförluster och nedskrivningar av finansiella instrument nedan).

Derivat och säkringsredovisning

Sparbanken har valt att fortsätta tillämpa säkringsredovisningsreglerna i IAS 39.

Derivat redovisas initialt till verkligt värde per datumet som kontraktet ingås. Efterföljande redovisning sker till verkligt värde via resultaträkningen. Derivat som har ett positivt värde redovisas som tillgångar och derivat som har negativt värde som skulder.

Sparbankens derivatinstrument har anskaffats för att säkra de risker för ränte- och valutakurs exponeringar som Sparbanken är utsatt för. För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en entydig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att effektiviteten kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Säkringsredovisning får bara tillämpas om säkringsrelationen kan förväntas vara mycket effektiv och i efterhand ha haft en effektivitet som ligger inom spannet 80-125%. I de fall förutsättningarna för säkringsredovisning inte längre är uppfyllda redovisas derivatinstrumentet till verkligt värde med värdeförändringen via resultaträkningen.

Sparbanken tillämpar säkringsredovisning för de ekonomiska säkringsrelationer där resultateffekten enligt Sparbankens uppfattning skulle bli alltför missvisande om säkringsredovisning inte tillämpas. För andra ekonomiska säkringar där resultatkonsekvensen av att inte tillämpa säkringsredovisning bedöms som mer begränsad tillämpas inte säkringsredovisning mot bakgrund av det administrativa merarbete som säkringsredovisning innebär.

Samtliga derivat värderas till verkligt värde i balansräkningen. Ett inbäddat derivat värderas separat från värdkontraktet till verkligt värde om det inte är nära relaterat till värdkontraktet och om inte hela instrumentet värderas till verkligt värde där värdeförändringarna redovisas över resultaträkningen. Beroende på om säkringsredovisning tillämpas eller inte så redovisas

värdeförändringarna på derivatet och den säkrade posten på olika sätt enligt nedan.

Sparbankens säkringsinstrument vid säkringsredovisning utgörs av rântetak. Den post som säkras och där säkringsredovisning tillämpas är ett belopp av utlåning med rântetak (portföljsäkring). Den säkrade risken är risken för förändring i verkligt värde av att rântan överstiger kundens lånetak.

Säkring av verkligt värde (portfölj)

Sparbanken tillämpar EU:s carve out version av IAS 39. När ett säkringsinstrument används för säkring av ett verkligt värde redovisas derivatet till verkligt värde i balansräkningen och den säkrade tillgången/skulden redovisas också den till verkligt värde avseende den säkrade risken. Risken för förändringar i verkligt värde i Sparbankens redovisning härrör från utlåning med fast ränta, vilket ger upphov till ränterisk. Värdeförändringen på derivatet redovisas i resultaträkningen tillsammans med värdeförändringen på den säkrade posten i resultaträkningen under posten Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde. Orealiserade värdeförändringar på säkringsinstrumenten redovisas bland Nettoresultat av finansiella transaktioner och rântekuponger (såväl upplupen som betald) bland rânteutäktena.

För säkringsrelationen tillämpas säkring till verkligt värde. Den portföljmetod som tillämpas innebär att lånefordringarna fördelas ut i olika tidsspann utifrån förväntade rânteomförhandlingstidpunkter. I varje tidsspann har Sparbanken utsett det belopp som utifrån Sparbankens riskhanteringsstrategi är lämpligt att säkra och de anskaffade säkringsinstrumenten fördelas ut i dessa tidsspann. Månatligen utförs en effektivitetstest av säkringsrelationerna genom en jämförelse av förändringen i verkligt värde på säkringsinstrumentet med förändringen i verkligt värde på det säkrade beloppet med avseende på den säkrade risken i varje tidsspann. Om effektiviteten har varit inom 80-125 % redovisas en justering av värdet på den säkrade beloppet med den beräknade förändringen i verkligt värde på en separat rad i balansräkningen (Förändring i verkligt värde på rântesäkrad post i portföljsäkring). Till den del som säkringen inte varit effektiv redovisas detta i resultaträkningen. Om säkringsrelationen avbryts och den säkrade posten fortfarande finns i balansräkningen så påbörjas en periodisering enligt en rätlinjig metod på tidigare bokförda värdejusteringar.

Avbrott av säkringsredovisning

Om säkringsredovisning avbryts men den säkrade posten finns kvar i balansräkningen, periodiseras den tidigare redovisade värdejusteringen på den säkrade posten fram till den säkrade postens förväntade förfallotidpunkt. Om säkringsredovisningen avbryts och den säkrade posten inte längre redovisas i balansräkningen resultatförs den tidigare redovisade värdejusteringen på den säkrade posten omedelbart.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

För ekonomisk säkring av fordran eller skuld mot valutakursrisk används valutaterminer. För skydd mot valutarisk tillämpas inte säkringsredovisning eftersom en ekonomisk säkring avspeglas i redovisningen genom att både den underliggande fordran eller skulden och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens terminskurser och valutakursförändringarna redovisas över resultaträkningen.

Metoder för bestämning av verkligt värde

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterade säljkurser. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra rântebärande värdepapper.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar banken fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Banken kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Värderingstekniker används för följande klasser av finansiella instrument: rântebärande värdepapper (när prisnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), aktier (när kursnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), andra rântebärande tillgångar och skulder samt derivatinstrument (OTC-derivat). De tillämpade värderingsmodellerna kalibreras så att verkligt värde vid första redovisningen uppgår till transaktionspriset och förändringar i verkligt värde redovisas sedan löpande utifrån de förändringar som inträffat i de underliggande marknadsriskparametrarna.

OTC-Derivat

Värderingsteknikerna för OTC-derivat utgörs av analys av diskonterade kassaflöden samt etablerade optionsvärderingsmodeller. Värderingsmodellerna har utformats så att observerbara marknadspriser används när sådana finns tillgängliga. I de fall som observerbara marknadspriser inte finns tillgängliga använder banken ej observerbara modellparametrar. Banken kalibrerar modellernas parametrar löpande efter jämförelser mellan modellernas värde och utfallet av faktiska transaktioner på marknaden.

Aktier och rântebärande värdepapper

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas (i) med referens till finansiella instrument som i allt väsentligt är likadana eller till nyligen genomförda transaktioner i samma finansiella instrument alternativt om sådana uppgifter inte finns tillgängliga till (ii) framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av företagsledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har använts är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Innehav i onoterade aktier redovisas till ett uppskattat verkligt värde. Värdering sker med hjälp av en värderingsmodell som utifrån innehav i onoterade aktier redovisas till anskaffningsvärde i de fall ett tillförlitligt verkligt värde ej kan fastställas. Skälet till att de inte kunnat värderas till verkligt värde på ett tillförlitligt sätt är att det enligt bankledningen råder alltför stor osäkerhet i de framtida kassaflödena. Det redovisade värdet på onoterade aktier vars verkliga värden inte kunnat fastställas på ett tillförlitligt sätt uppgår till 83.403 tkr.

Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument

Redovisningsprinciperna innebär att förväntade kreditförluster redovisas för utlåning till allmänheten och övriga poster i balansräkningen som redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Vidare redovisas även förlustrereringar på off-balance exponeringarna lämnade låneåtagande (t.ex. outnyttjade checkräkningskrediter) och utställda finansiella garantier. Vid den initiala redovisningen redovisas en förlustrererv baserat på vad som statistiskt kan förväntas för de kommande 12 månaderna (steg 1). För det fall det uppstår en betydande ökning av kreditrisk, beräknas istället förlustrererven för hela den återstående förväntade löptiden (steg 2 eller om exponeringen betraktas som kreditförsämrad – steg 3).

Reserven för kreditförluster värderas enligt en modell för förväntade kreditförluster och speglar ett sannolikhetsvägt belopp som bestäms genom att utvärdera en rad möjliga utfall med hänsyn tagen till all rimlig och verifierbar information som är tillgänglig på rapporteringsdagen utan orimlig kostnad eller ansträngning. Kreditförlustrereringarna värderas utifrån om det inträffat en betydande ökning av kreditrisken jämfört med första redovisningstillfället för ett instrument.

- Steg 1 omfattar finansiella instrument där ingen betydande ökning av kreditrisken inträffat sedan första redovisningstillfället och de motparter som omfattas av sparbankens policy för låg kreditrisk vid rapporteringstillfället, en riskbedömning som motsvarar "investment grade" (tillämpas dock endast på värdepapper).
- Steg 2 omfattar finansiella instrument där en betydande ökning av kreditrisk inträffat sedan första redovisningstillfället men där det vid rapporteringstillfället saknas objektiva belägg för att fordran är osäker.
- Steg 3 omfattar finansiella instrument för vilka objektiva belägg har identifierats för att fordran är osäker.

För finansiella instrument som hänförs till steg 1 motsvarar reserveringen den kreditförlust som förväntas inträffa inom 12 månader och för finansiella instrument i steg 2 där en betydande ökning av kreditrisken har identifierats samt osäkra fordringar i steg 3 motsvarar reserveringen de förväntade kreditförlusterna för det finansiella instrumentets återstående löptid. De förväntade kreditförlusterna för det finansiella instrumentets återstående löptid representerar förluster från alla fallissemangshändelser som är möjliga under det finansiella instrumentets återstående löptid. De förväntade kreditförlusterna som förväntas inträffa inom 12 månader representerar den del av de förväntade kreditförlusterna för det finansiella instrumentets återstående löptid som beror av fallissemangshändelser inom 12 månader efter rapporteringsdagen.

Redovisning av förväntade kreditförluster – utlåning till allmänheten, utställda finansiella garantier och utställda låneåtaganden

Fastställande av en betydande ökning i kreditrisk

En kredit som varit föremål för en betydande ökning av kreditrisk ingår inte längre i steg 1 utan i steg 2 (förutsatt att den inte är kreditförsämrad). Sparbanken bedömer om det skett en betydande ökning av kreditrisk genom att använda en kombination av individuell och kollektiv information och kommer att spegla ökningen i kreditrisk på individuell instrument nivå. Den kvantitativa metod som används för bedömning av ökad kreditrisk utgörs av en framåtriktad skattning av varje enskild exponerings risk för fallissemang. Metoden utgår från bankens system för klassificering av kreditrisk. Skalan av ratingklasser går från 21 (som indikerar bästa riskklass) till klass 1 (som indikerar sämsta riskklass). Ratingskalorna är uppbyggda för fyra olika kundsegment. Beroende på vilken initial rating som ett lån haft så krävs ett visst antal steg på denna ratingskala mot en lägre rating för att ökningen av kreditrisk ska anses ha ökat betydligt. Ju lägre initial rating, desto färre steg av försämringar av rating krävs för att en betydande ökning av kreditrisk ska anses ha uppkommit. När låntagaren har förfallna obetalda belopp äldre än 30 dagar, så betraktas dessa exponeringar alltid som exponeringar som har en väsentlig ökning av kreditrisk. Om den interna ratingen i ett senare skede har förbättrats i tillräcklig grad så att en betydande ökning av kreditrisk inte längre föreligger vid jämförelse med rating vid initial redovisning, kommer krediten att återföras från steg 2 till steg 1.

Kreditförsämrade lån

Liksom enligt tidigare principer redovisas kommer förlustrererv redovisas för den återstående löptiden för kreditförsämrade exponeringar (tidigare benämnda osäkra lån) när en eller flera händelser som har en negativ inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången har inträffat (steg 3). Ett lån anses vara kreditförsämrat utifrån samma förutsättningar som enligt tidigare principer vid definitionen av osäkert lån dvs. när det är 90 dagar sent i betalningar eller när det finns andra belägg i form av observerbara uppgifter om följande händelser:

- a) Betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller låntagaren.
- b) Ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller oreglerade betalningar.
- c) Långgivaren eller låntagaren har, av ekonomiska eller avtalsmässiga skäl som sammanhänger med låntagarens ekonomiska svårigheter, beviljat en eftergift till låntagaren som långgivaren annars inte skulle överväga.
- d) Det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion.

Om ett tidigare lån som ansetts vara kreditförsämrat inte längre är det, sker en omföring antingen till steg 2 (om det jämfört med när lånet lämnats föreligger en betydande ökning av kreditrisk) eller till steg 1.

Värdering av förväntade kreditförluster

Förväntade kreditförluster beräknas för varje individuell kreditexponering som den diskonterade produkten av sannolikheten för fallissemang (PD), kreditexponering vid fallissemang (EAD) och förlust vid fallissemang (LGD). Sparbankens definition av fallissemang ligger nära den regulatoriska definitionen av fallissemang eftersom den används vid kreditriskhantering och omfattar bland annat krediter som är 90 dagar försenade i betalningar. PD motsvarar sannolikheten för att en låntagare kommer att falla vid en given tidpunkt under den finansiella tillgångens återstående löptid. EAD motsvarar en förväntad kreditexponering vid fallissemangstidpunkten efter att hänsyn tagits till tidpunkten för avtalsenliga betalningar samt förväntat utnyttjande av revolverande krediter och lånelöften utanför balansräkningen. LGD motsvarar den förväntade kreditförlusten på en fallerad kreditexponering med hänsyn tagen till egenskaper hos motparten, säkerheter och produkt typ. Förväntade kreditförluster bestäms genom att beräkna PD, LGD och EAD för varje framtida månad fram till och med slutet av den förväntade löptiden av en kreditexponering. Dessa tre parametrar multipliceras och justeras med överlevnadssannolikheten eller sannolikheten för att kreditexponeringen inte har blivit förskottsbetald eller fallerad en tidigare månad. På detta sätt beräknas de månatliga förväntade kreditförlusterna vilka sedan diskonteras tillbaka till rapporteringsdagen med den ursprungliga effektivräntan och summeras. En summering av de månatliga förväntade kreditförlusterna fram till och med slutet av den förväntade löptiden ger de förväntade kreditförlusterna för tillgångens återstående löptid och summan av de kreditförluster som förväntas inträffa inom 12 månader ger de förväntade kreditförlusterna för de kommande 12 månaderna.

När de förväntade kreditförlusterna beräknas tar Sparbanken hänsyn till minst tre scenarier (ett basscenario, ett positivt och ett negativt scenario) med relevanta makroekonomiska variabler såsom BNP, bostadspriser och arbetslöshet. Riskparametrarna som används för att beräkna förväntade kreditförluster införlivar effekterna av makroekonomiska prognoser. Varje makroekonomiskt scenario tilldelas en sannolikhet och de förväntade kreditförlusterna erhålls som ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de förväntade kreditförlusterna för varje scenario. I de fall effekten av relevanta faktorer inte fångas av riskmodeller använder Sparbanken sig av expertjusteringar.

Ett instruments löptid är relevant för både bedömningen av väsentligt ökad kreditrisk, vilken tar hänsyn till förändringar i sannolikheten för fallissemang för återstående löptid, och värderingen av förväntade kreditförluster för tillgångens återstående löptid. Generellt är förväntad löptid begränsad till den maximala avtalsperiod som Sparbanken är utsatt för kreditrisk även om en längre period överensstämmer med affärspraxis. Alla avtalsvillkor tas hänsyn till när förväntad löptid fastställs, inklusive återbetalnings-, förlängnings- och överföringsalternativ som är bindande för Sparbanken. Det enda undantaget från denna generella princip tillämpas på vissa revolverande krediter, såsom kreditkort, där förväntad löptid uppskattas baserat på den period som Sparbanken är exponerad för kreditrisk och där kreditförlusterna inte kan mildras genom riskhanteringsåtgärder. Denna så kallade beteendemässiga löptiden fastställs med användande av produktspecifik historisk data och sträcker sig upp till 10 år.

Sparbanken bedömer och beräknar förlustreserv för väsentliga osäkra kreditexponeringar individuellt och utan att använda indata från modeller. Reserveringar för kreditförluster för dessa kreditexponeringar fastställs genom att diskontera förväntade kassaflöden och ta hänsyn till minst två möjliga resultat som tar hänsyn till både makroekonomiska och icke-makroekonomiska (låntagarspecifika) scenarier.

Modificeringar

När ett lån modifieras men inte tas bort från balansräkningen görs fortsättningsvis en bedömning av väsentliga ökning i kreditrisken jämfört med den ursprungliga kreditrisken i nedskrivningssyfte. Modificeringar resulterar inte automatiskt i en minskning av kreditrisken och alla kvalitativa och kvantitativa indikatorer kommer att fortsätta bedömas. Vidare kommer en modifieringsvinst eller förlust redovisas i resultaträkningen på raden för kreditförluster och avser skillnaden i nuvärdet av de avtalsenliga kassaflödena diskonterat med den ursprungliga effektivräntan. När ett lån modifieras och tas bort från balansräkningen anses datumet då modifieringen gjordes vara det första redovisningstillfället för det nya lånet i syfte att bedöma nedskrivningsbehov, inklusive bedömningen av väsentliga ökning i kreditrisk. När ett nytt lån bedöms vara osäkert vid första redovisningstillfället klassificeras det som en köpt eller utgiven osäker fordran och stannar i steg 3 till dess lånet är återbetalt eller avskrivet.

Redovisning av förväntade kreditförluster – utlåning till kreditinstitut

Även sparbankens utlåning till kreditinstitut är inom tillämpningsområdet för redovisning av förväntade kreditförluster. Eftersom all utlåning till kreditinstitut är återbetalningsbar på anfordran och utlåning bara sker till svenska kreditinstitut med god rating, så uppgår de förväntade kreditförlusterna till endast obetydliga belopp och sparbanken väljer därför att inte redovisa några förväntade kreditförluster.

Presentation av kreditförluster i balansräkningen

För finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde presenteras reserveringar för kreditförluster i balansräkningen som en minskning av redovisat bruttovärde för tillgången. För låneåtaganden och finansiella garantiavtal redovisas de reserveringarna som en skuld inom raden Övriga skulder och avsättningar. I de fall ett finansiellt instrument består av två komponenter, ett lån och ett låneåtagande, såsom en revolverande checkräkningskredit, redovisar sparbanken reserven för kreditförluster separat för lånet och låneåtagandet. En bortskrivning minskar det redovisade bruttovärdet för den finansiella tillgången. I resultaträkningen presenteras kreditförluster och bortskrivningar som kreditförluster. Bortskrivningar görs då förlusten anses beloppsmässigt slutligen fastställd och redovisas inom kreditförluster och representerar beloppet före inanspråktagandet av tidigare gjord reservering. Återbetalningar av bortskrivningar liksom återvinningar av reserveringar intäktsredovisas inom kreditförluster.

Redovisning i resultat- och balansräkning

Förlustreserverna redovisas på följande sätt i balansräkningen;

- För tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde; som nedskrivningar av tillgångarnas redovisade värde.
- För låneåtaganden och utställda finansiella garantier; på balansraden Avsättningar.

Förändringar i förlustreserver redovisas i resultaträkningen på raden Kreditförluster netto.

Bortskrivning av lånefordringar

Lånefordringar som klassificerats som kreditförsämrade skrivs bort från balansräkningen när banken inte har några rimliga förväntningar på att återvinna en fordran i sin helhet eller en del av den. Banken har inte någon rimlig förväntan på att återvinna fordran och anser förlusten vara konstaterad när konkursförvaltare lämnat uppskattning om utdelning i konkurs, skuldsanering fastställt, ackordsförslag antagits, fordran eftergivits på annat sätt eller när Kronofogdmyndighet eller bankens ombud (inkassoföretag) redovisar att utmätningsbara tillgångar saknas.

Efter bortskrivning redovisas lånefordringarna inte längre i balansräkningen. Återvinning på tidigare redovisade bortskrivningar redovisas som en minskning av kreditförluster på resultatraden kreditförluster netto.

lanspråktagen pant

Övertagen egendom för skyddande av lånefordran värderas enligt lägsta värdets princip, dvs. det lägre beloppet av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet om den övertagna egendomen inte är ett finansiellt instrument. Lanspråktagen pant som är finansiellt instrument värderas och redovisas i enlighet med bankens principer för värderingar av finansiella instrument. Det är dock ej tillåtet att redovisa finansiella instrument till upplupet anskaffningsvärde då det av Finansinspektionen inte anses förenligt med lagen om bank- och finansieringsrörelsens krav.

Övertagen egendom redovisas under samma tillgångspost som egendom av motsvarande slag som förvärvats på annat sätt. Intäkter och kostnader som avser övertagen egendom fördelas på motsvarande sätt som andra intäkter och kostnader i resultaträkningen. För fastigheter som Sparbanken övertagit för att skydda en fordran redovisas hyresintäkter under övriga rörelseintäkter och driftskostnader under övriga rörelsekostnader.

Materiella tillgångar

Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Sparbanken till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas i anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Leasade tillgångar

Sparbanken tillämpar i enlighet med undantaget i RFR 2 inte IFRS 16 för redovisning av leasingavtal. Som leasetagare redovisas leasingavgifter som kostnad linjärt över leasingperioden och således redovisas inte nyttjanderätter och leasingkulder i balansräkning. De avtal där Sparbanken är leasegivare redovisas som operationella leasingavtal.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma Sparbanken till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsföres i samband med utbytet. Reparationer kostnadsföres löpande.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av.

Beräknade nyttjandeperioder;

- byggnader, rörelsefastigheter	se nedan
- maskiner och andra tekniska anläggningar	5 - 12 år
- inventarier, verktyg och installationer	5 - 10 år

Rörelsefastigheterna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Nyttjandeperioderna har bedömts variera mellan 10-100 år på dessa komponenter. Den redovisningsmässiga skillnaden mellan att tillämpa olika avskrivningsperioder för fastigheternas beståndsdelar i förhållande till avskrivning enligt tidigare redovisningsregler är emellertid försumbar. Sparbanken har därför valt att tillämpa avskrivning av fastigheten på 50 år, vilket överensstämmer med det skatterättsliga avdraget.

Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

Nedskrivningar av materiella tillgångar

Nedskrivningsprövning

De redovisade värdena för Sparbankens tillgångar prövas vid varje balansdag för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas enligt IAS 36 tillgångens återvinningsvärde. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet.

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Ersättningar till anställda

Ersättningar efter avslutad anställning

Pensionering genom försäkring

Sparbankens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal med Sparinstitutens Pensionskassa (SPK). Enligt IAS 19 är en avgiftsbestämd plan en plan för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka Sparbanken betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänförs till anställdas tjänstgöring under innevarande period och tidigare.

En förmånsbestämd pensionsplan definieras som annan plan för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämd plan. Pensionsplanen för Sparbankens anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Sparbanken har dock gjort bedömningen att UFR 10 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare är tillämplig även för Sparbankens pensionsplan hos SPK. Sparbanken saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Sparbankens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt Sparbanken under en period. Premier betalas till SPK baserat på aktuell lön. Årets kostnader för dessa försäkringspremier framgår av not 10.

Sparbanken har utöver de kollektivavtalade tjänstepensionerna också i särskilda avtal utfäst till vissa anställda att den anställde kan avsluta sin tjänstgöring vid en tidigare tidpunkt än 65 års ålder och om en ytterligare ersättning än den som den kollektivavtalade pensionsförmånen då ger.

Även dessa pensionsplaner är tryggade via försäkringsavtal.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om Sparbanken är bevisligen förpliktad, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls. En avsättning redovisas för den förväntade kostnaden för vinstandelsbetalningar när Sparbanken har en gällande rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda och förpliktelsen kan beräknas tillförlitligt.

Avsättningar

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättningar görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

Eventualförpliktelser

Upplysningar om eventualförpliktelser lämnas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

3 FINANSIELLA RISKER

I Sparbankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har Sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i Sparbanken, fastställt policyer och instruktioner för kreditgivningen och den övriga finansverksamheten.

Sparbankens styrelse har det övergripande ansvaret för Sparbankens riskhantering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika andra funktioner. Dessa i sin tur rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera och analysera de risker som Sparbanken har i sin verksamhet och att för dessa sätta lämpliga begränsningar (limiter) och försäkra att det finns kontroll på plats. Riskerna bevakas och kontroller görs löpande att limiter inte överskrids. Riskpolicyer och riskhanteringssystem går igenom regelbundet för att kontrollera att dessa är korrekta och t ex återspeglar gällande marknadsvillkor samt produkter och tjänster som erbjuds. Genom utbildning och tydliga processer skapar Sparbanken förutsättningar för en god riskkontroll, där varje anställd förstår sin roll och sitt ansvar.

Funktionen för riskkontroll är utlokaliserad på extern part. Funktionen är oberoende i förhållande till Sparbankens operativa affärsverksamhet. Funktionen är direkt underställd VD och rapporterar direkt till styrelsen enligt fastställt plan eller oftare när behov uppstår. Riskkontrollfunktionens uppgift är att analysera utvecklingen av riskerna samt vid behov föreslå ändringar i styrdokument och processer.

Kreditrisk

Med kredit-/motpartsrisk avses risken att Sparbanken inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller kommer att göra en förlust på grund av motpartens oförmåga att infria sina förpliktelser. Detta omfattar också den risk som Sparbanken tar på sig när Sparbanken ställer ut finansiella garantier för att garantera en tredje parts betalningsfullgörande till innehavaren av den finansiella garantin. Till denna risk räknas också den risk som Sparbanken har i förmedlade lån till Swedbank Hypotek. I detta sistnämnda fall är emellertid förlustrisken begränsad till under året intjänad förmedlingsprovision. Den bakomliggande transaktionen kan avse en kredit, en garanti, ett värdepapper eller ett derivatinstrument.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för Sparbankens kreditriskexponering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika kreditdelegationer. Kreditdelegationernas beslut hålls tillgängliga för styrelsen.

Sparbankens kreditgivning präglas av högt uppställda mål med avseende på etik, kvalitet och kontroll. En genomgående princip är bl a att alla kreditbeslut i Sparbanken normalt fattas av minst två personer. Trots att kreditrisken utgör Sparbankens största riskexponering är Sparbankens kreditförluster jämförelsevis små i förhållande till utestående kreditvolym.

Den avgörande bedömningsgrunden för Sparbankens kreditgivning, som utifrån låntagarnas hemvist i huvudsak är geografiskt hänförliga till Sparbankens verksamhetsområde, är låntagarnas återbetalningsförmåga. För att ytterligare minska risken är merparten av Sparbankens krediter dessutom säkerställda med pantbrev i fastigheter och andra bankmässiga säkerheter. Sparbanken strävar efter en god riskspridning. För att begränsa kredit- och motpartsrisker i Sparbankens värdepappersportfölj tillåts endast placeringar inom vissa beloppsmässiga ramar och till motparter i enlighet med den av styrelsen fastställda finanspolicyen.

Större kreditengagemang (kredittagarens samtliga egna förbindelser och ansvarsförbindelser) omprövas minst en gång årligen i behörig kreditbeviljande instans. För större företagsengagemang tillämpas riskklassificering i samband med nybeviljning av kredit och i samband med den årliga omprövningen. Riskklassificeringssystemet innebär att krediterna klassificeras i olika riskklasser beroende på risken för obestånd och risken vid ett eventuellt obestånd.

Klassificeringen syftar till att uppskatta sannolikheten för fallissemang inom ett år och uttrycks på en skala med 23 klasser där 0 representerar störst risk och 21 representerar lägst risk, samt en klass för fallissemang.

Fördelning klassificering		Sannolikhet för fallissemang (%)
Låg risk	21-13	<0,42
Normal risk	9-12	0,42-1,7
Förhöjd risk	6-8	1,7-4,8
Hög risk	0-5	>4,80
Fallerade	Fallerade	100

Sparbankens rutiner för övervakning av förfallna betalningar och oreglerade fordringar syftar till att minimera kreditförlusterna genom en tidig upptäckt av betalningsproblem hos kredittagarna och en åtföljande snabb handläggning av förekommande krävanden. Övervakningen sker med stöd av ett särskilt kravsystem som med automatik bevakar och påminner om när kravåtgärd är erforderlig.

Kreditkvalitet

Sparbanken följer årligen upp och rapporterar kreditgivningen på företagsengagemang enligt särskilda riktlinjer för att säkerställa kreditkvaliteten i banken. Ett riskklassificeringsverktyg är inbyggt i kreditberedningssystemet för att bedöma kvaliteten i engagemangen. Riskklassificeringsverktyget tar hänsyn till företagets nyckeltal, extern skötsamhet (UC) samt intern skötsamhet.

För privata engagemang används ett scoringssystem anpassat för att säkerställa kvaliteten på nybeviljade krediter till privatpersoner. Både internt samt externt beteende vägs ihop för att få fram ett risktal. Scoringssystemet för både privat och företag används även av Swedbank samt andra fristående sparbanker.

Kvaliteten på Sparbankens kreditengagemang bedöms som god.

Koncentrationsrisker

Då Sparbanken verkar inom ett geografiskt begränsat område är Sparbankens utlåningsportfölj inte oändligt granulerad. Detta innebär att det i utlåningsportföljen uppstår vissa koncentrationsrisker. Sparbanken har beaktat dessa risker vid upprättandet av den Interna Kapital- och Likviditetsutvärderingen (IKLU).

Sparbankens kreditriskexponering brutto och netto samt koncentrationer med avseende på motparter samt lånefordringar per kategori av låntagare visas i tabeller nedan.

Kreditriskexponering uppdelat på kreditbetyg för finansiella tillgångar 2020-12-31

Tkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3 (ej köpta eller utgivna kreditförsämrade)	Steg 3 (köpta eller utgivna kreditförsämrade)	Totalt
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					
Låg risk	2 018	0	0	0	2 018
Totalt redovisat värde	2 018	0	0	0	2 018
Utlåning till kreditinstitut					
Låg risk	868 069	0	0	0	868 069
Totalt redovisat värde	868 069	0	0	0	868 069
Utlåning till allmänheten					
Låg risk (riskklass 13-21)	5 262 314	22 945	0	0	5 285 259
Normal risk (riskklass 9-12)	1 493 185	115 600	0	0	1 608 785
Förhöjd risk (riskklass 6-8)	611 456	435 135	565	0	1 047 156
Hög risk (riskklass 0-5)	34 705	44 581	6 317	0	85 603
Fallerade	0	0	25 112	0	25 112
Förlustreservering	-4 594	-9 411	-16 439	0	-30 444
Totalt redovisat värde	7 397 066	608 850	15 555	0	8 021 472
Totalt förlustreservering	-4 594	-9 411	-16 439	0	-30 444
Totalt, redovisat värde	8 267 153	608 850	15 555	0	8 891 559

Kreditriskexponering uppdelat på kreditbetyg för finansiella tillgångar 2019-12-31

Tkr	Steg 1	Steg 2	Steg 3 (ej köpta eller utgivna kreditförsämrade)	Steg 3 (köpta eller utgivna kreditförsämrade)	Totalt
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					
Låg risk	2 544	0	0	0	2 544
Totalt redovisat värde	2 544	0	0	0	2 544
Utlåning till kreditinstitut					
Låg risk	611 772	0	0	0	611 772
Totalt redovisat värde	611 772	0	0	0	611 772
Utlåning till allmänheten					
Låg risk (riskklass 13-21)	4 891 112	20 982	0	0	4 912 094
Normal risk (riskklass 9-12)	1 490 206	110 118	1 364	0	1 601 688
Förhöjd risk (riskklass 6-8)	594 622	297 948	5	0	892 575
Hög risk (riskklass 0-5)	41 421	120 061	6 751	0	168 233
Fallerade	0	0	25 723	0	25 723
Förlustreservering	-3 008	-4 730	-14 969	0	-22 707
Totalt redovisat värde	7 014 351	544 379	18 874	0	7 577 605
Totalt förlustreservering	-3 008	-4 730	-14 969	0	-22 707
Totalt, redovisat värde	7 628 667	544 379	18 874	0	8 191 921

Utöver vad som framgår i tabellen ovan så har Sparbanken förmedlat lån om totalt 2.369.477 tkr (2.162.285 tkr) till andra banker. För dessa förmedlade lån har Sparbanken en ansvarighet för konstaterade kreditförluster som maximalt uppgår till årets intjänade förmedlingsprovision. Dessa provisioner uppgick 2020 till 14.246 tkr (15.268 tkr). Den totala förlustreserveringen för de förmedlade lånen uppgår till 891 tkr.

Maximal exponering för kreditrisk samt värde av säkerheter för finansiella tillgångar som är föremål för förlusträservering enligt IFRS 9

Kreditriskexponering, brutto och netto 2020	Total kreditrisk-exponering (före nedskrivning)	Nedskrivning	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Total kreditrisk-exponering efter avdrag säkerheter
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	2 018	0	2 018	0	2 018
Utlåning till kreditinstitut	868 069	0	868 069	0	868 069
Utlåning till allmänheten					
Krediter ¹ mot säkerhet av:					
Statlig och kommunal borgen ²	29 614	120	29 494	29 494	0
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ³	4 031 640	1 351	4 030 289	3 876 332	153 957
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	891 104	750	890 354	870 821	19 533
Pantbrev i jordbruksfastigheter	1 127 956	984	1 126 972	1 118 241	8 731
Pantbrev i andra näringsfastigheter	1 163 292	6 644	1 156 648	1 140 423	16 225
Företagsinteckning	149 112	3 431	145 681	142 347	3 334
Övriga ⁵	659 198	17 162	642 036	0	642 036
varav: kreditinstitut	0	0	0	0	0
Summa	8 051 916	30 444	8 021 472	7 177 658	843 816
Åtaganden					
Utställda lånelöften	512 136	714	511 422	0	511 422
Utställda finansiella garantier	125 105	1 582	123 523	0	123 523
Åtaganden	522 474	2 476	519 998	0	519 998
Summa	1 159 715	4 772	1 154 943	0	1 154 943
Total kreditriskexponering	10 081 718	35 216	10 046 502	7 177 658	2 868 846

Kreditriskexponering, brutto och netto 2019	Total kreditrisk-exponering (före nedskrivning)	Nedskrivning	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Total kreditrisk-exponering efter avdrag säkerheter
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	2 544	0	2 544	0	2 544
Utlåning till kreditinstitut	611 772	0	611 772	0	611 772
Utlåning till allmänheten					
Krediter ¹ mot säkerhet av:					
Statlig och kommunal borgen ²	21 931	35	21 895	21 895	0
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ³	3 895 774	1 390	3 894 388	3 728 327	166 061
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	751 624	319	751 305	734 477	16 828
Pantbrev i jordbruksfastigheter	999 852	952	998 900	989 875	9 025
Pantbrev i andra näringsfastigheter	970 261	6 276	963 984	919 840	44 144
Företagsinteckning	181 669	8 743	172 926	172 024	902
Övriga ⁵	779 201	4 992	774 209	0	774 209
varav: kreditinstitut	0	0	0	0	0
Summa	7 600 312	22 707	7 577 605	6 566 438	1 011 169
Åtaganden					
Utställda lånelöften	433 286	574	432 712	0	432 712
Utställda finansiella garantier	202 238	1 650	200 588	0	200 588
Ej utnyttjade krediter i räkning	454 722	610	454 112	0	454 112
Summa	1 090 246	2 834	1 087 412	0	1 087 412
Total kreditriskexponering	9 304 874	25 541	9 279 333	6 566 438	2 712 897

¹ Med kredit avses fordringar och andra placeringar i värdepapper, dock ej aktier, i balansräkningen samt kreditåtaganden utanför balansräkningen, exempelvis, garantier och borgensåtaganden. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

² Inklusive krediter till stat och kommun

³ Inklusive bostadsrätter

⁴ Inklusive bostadsrättsföreningar

⁵ Inklusive krediter utan säkerhet samt ej utnyttjade krediter i räkning

⁶ I detta exempel utgår vi från Standard and Poor's eller likvärdigt ratinginstitut.

Maximal exponering för kreditrisk för finansiella tillgångar som inte är föremål för förlustreservering

Kreditriskexponering 2020-12-31	Kreditriskexponering	Värde av säkerheter	Kreditriskexponering med hänsyn till säkerheter
<i>tkr</i>			
Belåningsbara statsskuldsförbindelser			
- AAA ¹	154 242	0	154 242
- AA	38 699	0	38 699
Summa	192 941	0	192 941
Obligationer och andra räntebärande			
- AAA	351 542	0	351 542
- AA	10 910	0	10 910
- A	94 086	0	94 086
- BBB eller lägre	172 585	0	172 585
- utan rating	192 072	0	192 072
Summa	821 195	0	821 194
Derivat	36	0	36
Total kreditriskexponering	1 014 172	0	1 014 171

¹ I detta exempel utgår vi från Standard and Poor's eller likvärdigt ratinginstitut.

Kreditriskexponering 2019-12-31	Kreditriskexponering	Värde av säkerheter	Kreditriskexponering med hänsyn till säkerheter
<i>tkr</i>			
Belåningsbara statsskuldsförbindelser			
- AAA ¹	127 495	0	127 495
- AA	0	0	0
Summa	127 495	0	127 495
Obligationer och andra räntebärande			
- AAA	274 778	0	274 778
- AA	0	0	0
- A	92 450	0	92 450
- BBB eller lägre	46 230	0	46 230
- utan rating	204 715	0	204 715
Summa	618 172	0	618 172
Derivat	37	0	37
Total kreditriskexponering	745 704	0	745 704

¹ I detta exempel utgår vi från Standard and Poor's eller likvärdigt ratinginstitut.

Kvittningsavtal och liknande avtal

Sparbanken ingår i derivatavtal under International Swaps and Derivatives Association (ISDA) master nettingavtal. Avtalen innebär att när en motpart inte kan reglera sina åtaganden enligt samtliga transaktioner avbryts avtalet och alla utestående mellanhavanden skall regleras med ett nettobelopp. ISDA-avtalen uppfyller inte kriterierna för kvittning i balansräkningen. Detta beror på att kvittning enligt ISDA-avtalen endast är tillåten om motparten eller Sparbanken inte kan reglera sina åtaganden. Därtill är det inte heller motparten eller Sparbankens avsikt att reglera mellanhavanden på nettobasis eller vid samma tidpunkt.

Upplysningarna i tabellen nedan visar finansiella instrument som omfattas av ett rättsligt bindande ramtaval om nettning eller ett liknande avtal.

2020

Tkr	Brutto- belopp	Kvittning i balans- räkningen	Netto- belopp i balans- räkningen
Finansiella tillgångar			
Derivat som innehas för handel	31	0	31
Derivat för verkligt värde säkring	5	0	5
Summa	36	0	36
Finansiella skulder			
Derivat som innehas för handel	13 810	0	13 810
Summa	13 810	0	13 810

2019

Tkr	Brutto- belopp	Kvittning i balans- räkningen	Netto- belopp i balans- räkningen
Finansiella tillgångar			
Derivat som innehas för handel	29	0	29
Derivat för verkligt värde säkring	8	0	8
Summa	37	0	37
Finansiella skulder			
Derivat som innehas för handel	2 179	0	2 179
Summa	2 179	0	2 179

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att Sparbanken får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med sina finansiella skulder. Likviditetsrisk kan även uttryckas som risken för förlust eller försämrade intjäningsförmåga till följd av att Sparbankens betalningsåtaganden inte kan fullgöras i rätt tid. Likviditetsrisker uppstår då tillgångar och skulder inklusive derivatinstrument har olika löptider.

Sparbankens riskhantering fokuserar här på att skapa likviditetsresurser och på portföljstrukturer. Det innebär att placeringar framförallt görs i likvida värdepapper, d v s värdepapper som handlas på en fungerande marknad. Likviditeten bevakas löpande och stresstester utförs för olika scenarios.

Sparbanken ska ha en likviditetsreserv bestående av obligationer utgivna av svenska staten eller svensk kommun, utlåning till kreditinstitut, säkerställda bostadsobligationer belåningsbara i Riksbanken och andra likvida placeringar. Denna likviditetsreserv inklusive andra likviditetsskapande åtgärder ska minst uppgå till 15% av Sparbankens inlåning från allmänheten.

Sparbankens likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan. Även den kassaflödesanalys, som finns intagen på annat ställe i årsredovisningen, belyser Sparbankens likviditetssituation.

Likviditetsflöden 2020

	Odiskonterade kassaflöden - kontraktuellt återstående löptid							Summa nominella kassaflöden
	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid		
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavande hos centralbanken	0	0	0	0	0	2 018	2 018	
Belåningsbara statsskuldssambindelser	0	483	868	141 894	50 086	0	193 332	
Utlåning till kreditinstitut	854 469	0	0	0	0	13 600	868 069	
Utlåning till allmänheten	0	420 997	1 263 000	2 482 137	5 301 448	0	9 467 581	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	137 092	32 596	662 536	20 800	0	853 024	
Övriga tillgångar	224	0	5 045	0	0	133 054	138 323	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0	19 286	2 592	0	0	0	21 878	
Summa tillgångar	854 693	577 858	1 304 101	3 286 567	5 372 334	148 672	11 544 225	
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	5 402	90 721	5 001	209 310	0	0	310 434	
Inlåning fr allmänheten	7 393 177	180 292	141 554	4 481	0	0	7 719 504	
Derivat	0	1 958	5 517	13 944	328	0	21 747	
Emitterade värdepapper	0	301 372	2 709	603 664	0	0	907 745	
Övriga skulder	0	24 444	0	0	0	0	24 444	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	5 706	0	3 080	0	0	8 786	
Summa skulder	7 398 579	604 493	154 781	834 479	328	0	8 992 660	
Oredovisade lånelöften	0	277 733	234 403	0	0	0	512 136	
Outnyttjad del av beviljade krediter	522 474	0	0	0	0	0	522 474	
Total skillnad	-7 066 360	-304 368	914 917	2 452 088	5 372 006	148 672	1 516 955	

	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa nominella kassaflöden
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavande hos centralbanken	0	0	0	0	0	2 544	2 544
Belåningsbara statsskuldförbindelser	0	12 171	1 336	72 509	45 622	0	131 638
Utlåning till kreditinstitut	607 472	0	0	0	0	4 300	611 772
Utlåning till allmänheten	0	340 506	1 017 310	2 544 337	5 198 563	0	9 100 716
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	6 384	34 958	551 007	60 142	0	652 491
Övriga tillgångar	0	0	0	0	0	120 940	120 940
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0	15 882	1 969	0	0	0	17 851
Summa tillgångar	607 472	374 943	1 055 573	3 167 853	5 304 327	127 784	10 637 952
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	3 276	140 056	3 228	0	0	0	146 560
Inlåning fr allmänheten	6 481 920	175 574	208 958	8 194	0	0	6 874 646
Derivat	0	1 192	3 252	10 077	630	0	15 151
Emitterade värdepapper	0	2 004	330 077	602 021	0	0	934 102
Övriga skulder	0	20 109	0	0	0	0	20 109
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	13 322	2 004	2 664	0	0	17 990
Summa skulder	6 485 196	352 257	547 519	622 956	630	0	8 008 558
Oredovisade lånelöften	0	232 862	200 424	0	0	0	433 286
Outnyttjad del av beviljade krediter	454 722	0	0	0	0	0	454 722
Total skillnad	-6 332 446	-210 176	307 630	2 544 897	5 303 697	127 784	1 741 386

Sparbankens bedömning är att de förväntade tidpunkterna för återvinning i stort sett överstämmer med ovanstående tabeller. För poster utan löptid (kassa, övriga tillgångar) bedöms återvinningstidpunkterna inte överstiga ett år.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Det finns tre typer av marknadsrisk: valutarisk, ränterisk och andra prisrisker. I finansiell verksamhet utgörs de viktigaste marknadsriskerna av ränterisker, valutarisker och aktiekursrisker (prisrisk). I Sparbankens fall utgör ränterisken och aktiekursrisken de övervägande marknadsriskerna.

Ränterisk definieras som risken för att marknadsvärdet på Sparbankens fastförräntade tillgångar sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk, eller prisrisk, ökar med åtagandets löptid. En annan form av ränterisk är inkomstrisken, d v s risken för att räntenettet försämras i ett förändrat ränteläge genom att räntebindningstiden är olika för tillgångar och skulder.

Valutarisk uppstår till följd av att tillgångar och skulder i samma utländska valuta storleksmässigt inte överensstämmer.

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av bl a samhällsekonomiska faktorer.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. Ränterisk kan således dels bestå av förändring i verkligt värde, prisrisk, dels förändringar i kassaflöde, kassaflödesrisk. En betydande faktor som påverkar ränterisken är räntebindningstiden. Långa räntebindningstider motverkar kassaflödesrisken men ökar prisrisken. Kortare räntebindningstider motverkar prisrisken men ökar kassaflödesrisken.

I enlighet med Sparbankens riskpolicy kontrolleras de finansiella riskerna i verksamheten med limiter. Beträffande ränteriskerna innebär detta t ex att räntebindningstiderna på Sparbankens räntebärande placeringar måste hålla sig inom vissa tids- och beloppsmässiga ramar. För att säkra sig mot ränterisken i Sparbankens fastförräntade utlåning har Sparbanken ingått ränteswapavtal, dvs avtal enligt vilka Sparbanken betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta. Ett sätt att indikativt mäta ränterisken är en s k gap-analys, som återfinns nedan, som visar räntebindningstiderna för Sparbankens tillgångar och skulder i balansräkningen samt poster utanför balansräkningen. Analysen visar att vid en förändring av marknadsräntan med en procentenhet minskar/ökar räntenettet för kommande 12-månadersperiod med -544 tkr (få 4.349 tkr).

Den momentana resultateffekten vid en ökning av marknadsräntan med 1 procentenhet är 21.031 tkr (27.509 tkr). Minskningen på den momentana effekten beror framförallt på ett ökat innehav i fastförräntade obligationer. Per 2020-12-31 hade Sparbanken ett nominellt värde på fastförräntade obligationer på 309.337 tkr (232.819 tkr).

Hantering av Sparbankens ränteeponering är centraliserad, vilket innebär att finanskomittén ansvarar för att identifiera och hantera denna exponering.

Enligt finanspolicyen får Sparbankens ränterisk uppgå till mellan -1 och +3 år mätt som duration i eget kapital. Derivatinstrument som exempelvis ränteswapkontrakt och räntecapar (tak) används för att hantera ränterisken. I redovisningen tillämpas säkringsredovisning när en effektiv koppling finns mellan säkrat lån och räntecapen, se vidare i not om redovisningsprinciper. Per den 31 december 2020 var durationen i eget kapital 1,48 år.

Per den 31 december 2020 hade Sparbanken ränteswapar med ett kontraktvärde på 2.253.000 tkr (2.078.000 tkr) och räntetak på 115.000 tkr (135.000 tkr).

Swaparnas verkliga värde netto uppgick den 31 december 2020 till -13.810 tkr (-2.179 tkr) och räntetakens marknadsvärde till 7 tkr (32 tkr).

2020

Räntebindingstider för tillgångar och skulder - Räntexponering

	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa	0	0	0	0	0	0	0	2 018	2 018
Belåningsbara statsskuld-förbindelser	23 415	0	0	0	30 217	87 577	51 732	0	192 941
Utlåning till kreditinstitut	868 069	0	0	0	0	0	0	0	868 069
Utlåning till allmänheten	5 177 449	64 860	125 519	345 659	1 373 351	887 198	47 436	0	8 021 472
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	346	0	0	0	0	0	0	0	346
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	85 893	333 874	53 738	0	59 152	266 964	21 573	0	821 195
Ovriga tillgångar	0	0	5 045	0	0	0	0	653 361	658 406
Summa	6 155 172	398 734	184 302	345 659	1 462 720	1 241 739	120 741	655 379	10 564 447
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	95 402	0	0	0	0	200 000	0	0	295 402
Inlåning från allmänheten	7 431 559	141 639	131 639	9 708	3 972	450	0	0	7 718 967
Upplåning från allm	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Emitterade värdepapper	0	900 402	0	0	0	0	0	0	900 402
Ovriga skulder	0	0	0	0	0	0	0	53 760	53 760
Efterställda skulder	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eget kapital	0	0	0	0	0	0	0	1 595 915	1 595 915
Summa skulder och eget kapital	7 526 961	1 042 041	131 639	9 708	3 972	200 450	0	1 649 675	10 564 447
Differens tillgångar och skulder	-1 371 789	-643 307	52 663	335 951	1 458 748	1 041 289	120 741	-994 296	
Räntederivat, fast ränta erhålls ¹	510 000	1 743 000	0	0	0	0	0	0	2 253 000
Räntederivat, fast ränta erläggs ²	0	100 000	150 000	339 000	892 000	740 000	32 000	0	2 253 000
Kumulativ exponering	-861 789	137 904	40 567	37 518	604 266	905 555	994 296	0	

2019

Räntebindingstider för tillgångar och skulder - Räntexponering

	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa	0	0	0	0	0	0	0	2 544	2 544
Belåningsbara statsskuld-förbindelser	23 598	12 070	0	0	0	60 552	31 274	0	127 495
Utlåning till kreditinstitut	611 772	0	0	0	0	0	0	0	611 772
Utlåning till allmänheten	5 355 859	40 867	50 797	141 943	1 314 114	612 702	61 323	0	7 577 605
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	588	0	0	0	0	0	0	0	588
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	96 225	247 292	5 096	0	84 555	144 125	40 880	0	618 172
Ovriga tillgångar	0	0	0	0	0	0	0	571 789	571 789
Summa	6 088 042	300 229	55 893	141 943	1 398 669	817 380	133 477	574 333	9 509 966
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	56 504	90 000	0	0	0	0	0	0	146 504
Inlåning från allmänheten	6 536 956	120 084	139 110	69 059	7 242	800	0	0	6 873 251
Upplåning från allm	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Emitterade värdepapper	0	925 474	0	0	0	0	0	0	925 474
Ovriga skulder	0	0	0	0	0	0	0	45 123	45 123
Efterställda skulder	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eget kapital	0	0	0	0	0	0	0	1 519 614	1 519 614
Summa skulder och eget kapital	6 593 460	1 135 558	139 110	69 059	7 242	800	0	1 564 737	9 509 966
Differens tillgångar och skulder	-505 418	-835 329	-83 217	72 884	1 391 427	816 580	133 477	-990 404	
Räntederivat, fast ränta erhålls ¹	400 000	1 678 000	0	0	0	0	0	0	2 078 000
Räntederivat, fast ränta erläggs ²	0	120 000	0	130 000	1 219 000	552 000	57 000	0	2 078 000
Kumulativ exponering	-105 418	617 253	534 036	476 920	649 347	913 927	990 404	0	

¹ & ² Nominellt värde

Sparbankens exponering mot referensräntor mm

Det pågår arbeten i många länder med att reformera de nuvarande referensräntorna (ofta benämnda IBOR). Sparbanken har exponeringar mot referensräntor endast i Stibor.

Sparbanken har direkta exponeringar mot Stibor i

- räntederivat med rörlig ränta som används till att säkra räntebunden utlåning (sammanlagt nominellt värde 2.253.000 tkr)
- investeringar i obligationer med rörlig ränta (sammanlagt nominellt värde 481.500 tkr) samt
- företagsutlåning med rörlig ränta (sammanlagt nominellt värde 1.418.538 tkr).
- emitterade värdepapper med rörlig ränta (sammanlagt nominellt värde 900.000 tkr)

Vidare finns det kundräntor i utlåningstransaktioner som mer indirekt påverkas av eller bygger på Stibor.

Stibor räntan är föremål för en revidering med målsättningen att uppfylla de kriterier som ställs upp i den s.k. benchmarkförordningen. Parallellt med detta arbete så har Riksbanken tagit fram ett förslag till en alternativ referensränta. Riksbankens alternativa referensränta är i oktober 2020 ute på remiss och förväntas börja publiceras i början av år 2021. Det föreligger dock för närvarande inga direkta planer på att ersätta Stibor med den alternativa referensräntan från Riksbanken, även om det finns en möjlighet till att marknaden kommer att driva fram en sådan förändring. Eftersom Sparbanken inte tillämpar någon kassaflödessäkring av ränterisk så finns det inte någon egentlig direkt ränterisk från reformen av Stibor och introduktionen av en riskfri referensränta på den svenska räntemarknaden från Riksbanken.

Valutarisk

Valutarisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i valutakurser. I balansräkningen finns mindre volymer in- och utlåning i utländsk valuta samt valutaterminer. Dessa positioner är täckta genom identiska motaffärer med Swedbank AB. Den valutarisk som Sparbanken är utsatt för är således begränsad till lagret av resevaluta.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser (oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till det aktien eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden).

Sparbanken innehar aktier och andelar dels som ett led i finansförvaltningen och dels som ett strategiskt innehav av aktier i Swedbank AB, Indecap Holding AB m.m.

Aktierna i Swedbank AB och övriga strategiska aktieinnehav värderas som "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat" vilket innebär att värdeförändringen sker i övrigt totalresultat, medan aktier och andelar i Finansförvaltningen värderas som "Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen".

Enligt ovanstående definition skulle en generell förändring med 1 procentenhet av aktiekurserna påverka Sparbankens resultat före skatt med approximativt 1.301 tkr (1.188 tkr) för året som slutar 31 december 2020 samt påverka eget kapital med 4.185 tkr (3.552 tkr).

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att fel eller brister i administrativa rutiner leder till oväntade ekonomiska eller förtroendemässiga förluster. Dessa kan exempelvis orsakas av bristande intern kontroll, bristfälliga system eller teknisk utrustning. Även risken för oegentligheter, internt eller externt, ingår i den operativa risken.

De operativa riskerna motverkas genom intern kontroll. Upprätthållandet av en god intern kontroll är en ständigt pågående process i Sparbanken, som bl a omfattar

- kravet på att det skall finnas ändamålsenliga rutiner och instruktioner,
- klart definierad ansvars- och arbetsfördelning för medarbetarna,
- IT-stöd i form av ekonomi-, kredit och inlåningssystem med inbyggda maskinella avstämningar och kontroller,
- behörighetssystem,
- interna informations- och rapporteringssystem för att bl a tillgodose ledningens krav på information om exempelvis Sparbankens riskexponering, samt
- informationssäkerhet och fysisk säkerhet för att skydda Sparbankens och kundernas tillgångar.

Derivat och säkringsredovisning
2020
Derivat

Nominellt belopp/ återstående löptid

tkr	Upp till 1 år	> 1 år - 5 år	>5 år	Total	Positiva marknads-värden	Negativa marknads-värden
<i>Derivat ej i säkringsredovisning</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Swappar	589 000	1 632 000	32 000	2 253 000	0	13 810
Capar	9 871	11 814	5 000	26 685	1	0
Summa	598 871	1 643 814	37 000	2 279 685	1	13 810
Valutarelaterade kontrakt						
Terminer	1 368	0	0	1 368	30	0
Summa	1 368	0	0	1 368	30	0
Summa derivat ej i säkringsredovisning	600 239	1 643 814	37 000	2 281 053	31	13 810
<i>Derivat för verkligtvärde-säkringar av ränterisk</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Capar	30 129	58 186	3 842	92 157	5	0
Summa derivat för verkligtvärde säkringar	30 129	58 186	3 842	92 157	5	0
Total summa	630 368	1 702 000	40 842	2 373 210	36	13 810

Derivat och säkringsredovisning
2019
Derivat

Nominellt belopp/ återstående löptid

tkr	Upp till 1 år	> 1 år - 5 år	>5 år	Total	Positiva marknads-värden	Negativa marknads-värden
<i>Derivat för handelsändamål</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Swappar	250 000	1 771 000	57 000	2 078 000	0	2 179
Capar	1 895	15 803	5 000	22 698	24	0
Summa	251 895	1 786 803	62 000	2 100 698	24	2 179
Valutarelaterade kontrakt						
Terminer	2 763	0	0	2 763	5	0
Summa	2 763	0	0	2 763	5	0
Summa derivat för handelsändamål	254 658	1 786 803	62 000	2 103 461	29	2 179
<i>Derivat för verkligtvärde-säkringar</i>						
Ränterelaterade kontrakt						
Capar	18 105	94 197	0	112 302	8	0
Summa derivat för verkligtvärde säkringar	18 105	94 197	0	112 302	8	0
Total summa	272 763	1 881 000	62 000	2 215 763	37	2 179

Säkring av verkligt värde

Förändring i verkligt värde på säkrad post med avseende på säkrad risk uppgår under perioden till 346 tkr (588 tkr) och på säkringsinstrument (derivat) till -346 tkr (-588 tkr). Effektiviteten på säkringsredovisningen uppgår således till 100%.

Derivat avsedda för riskhantering, ej säkringsredovisning

Sparbanken använder sig av derivat där säkringsredovisning inte tillämpas antingen därför att säkringsrelationen inte kvalificerar för säkringsredovisning enligt IAS 39 eller för att Sparbanken gjort bedömningen att den volatilitet som uppstår om säkringsredovisning inte tillämpas inte är så stor för att motivera det merarbete som säkringsredovisning medför. Derivatet används för att skydda Sparbanken mot valuta- och ränterisk. Instrumenten omfattar ränteswappar och valutaterminer.

4 RÄNTENETTO

tkr

	2020	2019
Ränteintäkter		
Utlåning till kreditinstitut	2	-983
Utlåning till allmänheten	163 988	152 204
Räntebärande värdepapper	10 807	12 259
Derivat		
- säkringsredovisning	-303	-312
- ej säkringsredovisning	-3 773	-6 151
Övriga	-490	-344
Summa	170 232	156 673
Varav: r�nteut�kt från finansiella tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde verkligt värde via övrigt totalresultat	163 501 0	150 877 0

Räntekostnader

Skulder till kreditinstitut	-2 249	-1 709
Inlåning från allmänheten	-7 089	-6 940
varav: kostnad för insättningsgaranti	-3 948	-3 627
Emitterande r�nteb�rande värdepapper	-8 674	-6 560
Övriga	-1 666	-2 385
Summa	-19 678	-17 594
Varav: räntekostnad från finansiella tillgångar redovisade till upplupet anskaffningsvärde	-19 678	-17 594

Summa räntenetto

150 554 139 079

	2020	2019
R�ntemarginal (Totala r�nteut�kter i % av medelomslutning (MO) minus totala räntekostnader i % av MO exkl. genomsnittligt eget kapital och obeskattade reserver)	1,46	1,45
Placeringsmarginal (Räntenetto i % av MO)	1,49	1,49

5 ERHÅLLNA UTDELNINGAR

tkr

	2020	2019
Aktier och andelar	3 837	34 406
Summa	3 837	34 406

6 PROVISIONSINTÄKTER

tkr

	2020	2019
Betalningsförmedlingsprovisioner	11 967	9 746
Utlåningsprovisioner	16 311	17 272
Inlåningsprovisioner	11 714	11 347
Provisioner avseende utställda finansiella garantier	1 087	557
Värdepappersprovisioner	24 820	23 987
Avgifter från kredit- och betalkort	992	1 389
Övriga provisioner	15 251	14 283
Summa	82 143	78 580

7 PROVISIONSKOSTNADER

tkr

	2020	2019
Betalningsförmedlingsprovisioner	-7 085	-7 243
Värdepappersprovisioner	-3 471	-3 131
Övriga provisioner	-1 478	-2 034
Summa	-12 034	-12 408

8 NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER

<i>tkr</i>	2020	2019
Aktier/andelar	4 283	14 192
Räntebärande värdepapper	-7 296	-1 414
Andra finansiella instrument	-8 253	14 128
Valutakursförändringar	318	538
Summa	-10 947	27 444

Nettovinst/nettoförlust uppdelat per värderingskategori

	2020	2019
Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen	-11 301	26 918
Innehav för handelsändamål (tillgångar)	0	0
Ineffektiv del av förändring i verkligt värde på säkringsinstrument i portföljsäkring	36	-12
Valutakursförändringar	318	538
Summa	-10 947	27 444

Nettovinst eller förlust på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

	17 656	-114 283
--	--------	----------

9 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

<i>tkr</i>	2020	2019
Intäkter från rörelsefastigheter	522	637
Övriga rörelseintäkter	1 074	601
Summa	1 596	1 238

10 ALLMÄNNA ADMINISTRATIONSKOSTNADER

tkr

Personalkostnader	2020	2019
- löner och arvoden	-38 712	-36 245
- sociala avgifter	-13 751	-13 817
- kostnad för pensionspremier	-7 603	-7 613
- avsättning till vinstandelsstiftelse, inkl. löneskatt	0	-6 295
- övriga personalkostnader	-2 269	-3 751
Summa personalkostnader	-62 335	-67 721
Övriga allmänna administrationskostnader		
- porto och telefon	-722	-671
- IT-kostnader	-29 622	-24 910
- konsulttjänster	-2 106	-2 378
- revision	-1 441	-1 007
- hyror och andra lokalkostnader	-3 184	-2 654
- fastighetskostnader	-2 060	-2 353
- övriga	-2 863	-3 488
Summa övriga allmänna administrationskostnader	-42 000	-37 461
Summa	-104 335	-105 182

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

tkr

	2020		2019	
	Styrelse, VD och vVD	Övriga anställda	Styrelse, VD och vVD	Övriga anställda
Löner	5 831	32 881	5 523	31 963
Sociala kostnader	2 071	11 680	2 073	11 999
Summa	7 902	44 561	7 596	43 962

Av Sparbankens pensionskostnader avser 2.573 tkr (3.117 tkr) Sparbankens ledningsgrupp 5 personer (5 personer).

Av de löner och ersättningar som lämnats till övriga anställda avser 2.361 tkr (2.315 tkr) andra ledande befattningshavare än styrelse, VD och vVD.

Ledande befattningshavares ersättningar

Berednings- och beslutsprocess

Ersättning till verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare beslutas av styrelsen. Ersättning till övriga anställda beslutas av närmast överordnad chef.

Lön och arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår fast arvode och sammanträdesarvode enligt sparbanksstämmans beslut. Dessutom utgår ersättning för förlorad inkomst, resekostnader och kommittéarbete. Ersättning till VD och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön och övriga förmåner i form av bilförmån och ränteförmån samt avsättning till vinstandelsstiftelse på samma villkor som för övriga medarbetare. Med andra ledande befattningshavare avses Sparbankens ledningsgrupp.

I enlighet med Finansinspektionens föreskrifter 2011:1 offentliggörs uppgifter om ersättningar på Sparbankens hemsida: www.sparbankenvm.se.

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare

2020

tkr	Grundlön / styrelse- arvode	Samman- träde/ Kommitte- arvode	Övriga förmåner	Pensions kostnad	Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar	Summa
Lars-Erik Wige (ordförande)	565	0	1	0	0	0	566
Anna Wik (vice ordförande)	330	0	1	0	0	0	331
Roger Berggren	190	0	1	0	0	0	191
Camilla Johnsson	188	0	1	0	0	0	189
Anne Tjernberg	188	0	1	0	0	0	189
Johan Liljehult	142	0	1	0	0	0	143
Mikael Bohman (verkställande direktör)	2 633	0	65	1 258	0	0	3 956
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	3 955	0	129	1 315	0	0	5 399
Summa	8 191	0	200	2 573	0	0	10 964

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare

2019

tkr	Grundlön / styrelse- arvode	Samman- träde/ Kommitte- arvode	Övriga förmåner	Pensions kostnad	Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar	Summa
Lars-Erik Wige (ordförande)	544	0	1	0	0	0	545
Jan Torwang (avgående vice ordförande)	0	0	0	0	0	0	0
Anna Wik (vice ordförande)	312	0	1	0	0	0	313
Roger Berggren	174	0	1	0	0	0	175
Camilla Johnsson	174	0	1	0	0	0	175
Ann Tjernberg	174	0	1	0	0	0	175
Mats Wahlfeldt	179	0	1	0	0	0	180
Mikael Bohman (verkställande direktör)	2 428	0	78	1 761	65	0	4 332
Andra ledande befattningshavare (4 personer)	3 854	0	175	1 356	260	0	5 645
Summa	7 839	0	259	3 117	325	0	11 540

Vinstandelsstiftelse

Avsättning till vinstandelsstiftelse sker på samma villkor för ledande befattningshavare som för övriga medarbetare. Under året har ingen avsättning till vinstandelsstiftelse skett (få 6.295 tkr).

Pensioner

Verkställande direktören och vice verkställande direktören har en premiebaserad pension. Pensionspremien uppgår för VD till 50% av den pensionsgrundande lönen och för vVD 35%. Med pensionsgrundande lön avses grundlön och bilförmån. För andra ledande befattningshavare gäller pension enligt kollektivavtal. Samtliga pensioner är oantastbara, dvs ej villkorade av framtida anställning.

Avgångsvederlag

Vid uppsägning på egen begäran har verkställande direktören och vice verkställande direktören en uppsägningstid på sex månader. Vid uppsägning från sparbankens sida gäller en uppsägningstid för verkställande direktören och vice verkställande direktören på 12 månader. Dessutom utgår ett avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas ej mot andra inkomster. För andra ledande befattningshavare gäller uppsägningstid enligt kollektivavtal. Det har inte utgått något avgångsvederlag till någon anställd under året.

Lån till ledande befattningshavare

Verkställande direktör och vVD	2020	2019
	3 515	3 594
Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter	23 715	20 390
Summa	27 230	23 984

Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från 5.003 tkr (2.250 tkr) i krediter utan säkerhet. Lånevillkoren överensstämmer med dem som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten.

Medelantalet anställda

Sparbanken	2020	2019
- varav kvinnor	61	56
- varav män	25	24
Totalt	86	80

Könsfördelning i ledningen

Styrelsen	2020	2019
- antal kvinnor	5	5
- antal män	4	4
Övriga ledande befattningshavare inkl verkställande direktören		
- antal kvinnor	1	1
- antal män	4	4

Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Deloitte	2020	2019
Revisionsuppdrag	901	524
Ernst & Young		
Revisionsuppdrag	540	0

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på Sparbankens revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föränleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

11 ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

<i>tkr</i>	2020	2019
Avgifter till centrala organisationer	-1 714	-1 308
Försäkringskostnader	-1 000	-999
Säkerhetskostnader	-2 064	-1 966
Marknadsföringskostnader	-3 329	-4 406
Övriga rörelsekostnader	-318	-452
Summa	-8 426	-9 131

12 KREDITFÖRLUSTER, NETTO

<i>tkr</i>	2020	2019
Lån till upplupet anskaffningsvärde		
Förändring reserveringar - stadie 1	-1 592	724
Förändring reserveringar - stadie 2	-4 580	1 018
Förändring reserveringar - stadie 3	-1 167	-2 896
Summa	-7 339	-1 154
Periodens nettokostnad för konstaterade förluster	-2 086	-719
Periodens nettokostnad för modifieringar		
Inbetalt på tidigare konstaterade kreditförluster	616	635
Kreditförluster avseende lån till upplupet anskaffningsvärde	-8 809	-1 238
Låneåtaganden och finansiella garantiavtal		
Förändring reserveringar - stadie 1	285	-544
Förändring reserveringar - stadie 2	-1 920	-229
Förändring reserveringar - stadie 3	-216	395
Summa	-1 851	-378
Kreditförluster avseende låneåtaganden och finansiella garantiavtal	-1 851	-378
Summa kreditförluster	-10 661	-1 616

13 BOKSLUTSDISPOSITIONER

<i>tkr</i>	2020	2019
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan	0	0
Övriga bokslutsdispositioner	0	0
Summa	0	0

14 SKATTER

Redovisat i resultaträkningen

<i>tkr</i>	2020	2019
Aktuell skattekostnad (-)/skatteintäkt (+)		
Periodens skattekostnad	-17 383	-24 091
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	0	0
Totalt redovisad skattekostnad	-17 383	-24 091

Avstämning av effektiv skatt

<i>tkr</i>	2020	2020	2019	2019
	%		%	
Resultat före skatt		88 527		149 409
Skatt enligt gällande skattesats	21,4%	-18 669	21,4%	-31 783
Ej avdragsgilla kostnader	0,7%	-614	0,6%	-890
Ej skattepliktiga intäkter	-2,1%	1 870	-5,7%	8 473
Skatt hänförlig till tidigare år	0,0%	0	0,0%	0
Uppskjuten skatt	0,0%	29	0,1%	108
Redovisad effektiv skatt	19,6%	-17 383	16,1%	-24 091

Skatteposter som redovisats direkt mot eget kapital

<i>tkr</i>	2020			2019		
	Före skatt	Skatt	Efter skatt	Före skatt	Skatt	Efter skatt
Uppskjuten skatt hänförlig till förändrade redovisningsprinciper	0	0	0	688	147	541
	0	0	0	688	147	541

Förändrad skattesats

Fr o m 1 januari 2021 sänks skattesatsen i Sverige till 20,6 % från nuvarande 21,4 %.

15 BELÄNINGSBARA STATSSKULDSFÖRBINDELSER M M

	2020	2019
	Redovisat värde	Redovisat värde
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	Verkligt värde	Verkligt värde
- svenska staten	45 650	45 409
- svenska kommuner	147 291	82 086
Summa	192 941	127 495
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden	4 941	2 495
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden	0	0
Summa	4 941	2 495

16 UTLÅNING TILL KREDITINSTITUT

<i>tkr</i>	2020	2019
Swedbank		
- svensk valuta	823 331	584 824
- utländsk valuta	29 313	18 816
Övriga	15 426	8 132
Summa	868 069	611 772

17 UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN

<i>tkr</i>	2020	2019
Utestående fordringar, brutto		
- svensk valuta	8 048 898	7 596 743
- utländsk valuta	3 018	3 569
Summa	8 051 916	7 600 312
Förlustreserv stadie 1, 2 & 3	-30 444	-22 707
Bokfört värde utlåning till allmänheten, netto	8 021 472	7 577 605

Förändringar i redovisat bruttovärde och förlustreserver

<i>tkr</i>	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Redovisat bruttovärde				
Redovisat bruttovärde per 1 jan 2020	7 017 359	549 109	33 843	7 600 312
Nya finansiella tillgångar	1 889 435	185 319	6 464	2 081 218
Bortbokade finansiella tillgångar	-1 190 819	-149 395	-3 245	-1 343 459
Ändrade nyttjandegrader	-260 625	-14 731	-7 467	-282 823
Överföringar mellan stadier under perioden				0
från stadie 1 till stadie 2	-201 187	201 187	0	0
från stadie 1 till stadie 3	-1 143	0	1 143	0
från stadie 2 till stadie 1	151 955	-151 955	0	0
från stadie 2 till stadie 3	0	-1 876	1 876	0
från stadie 3 till stadie 2	0	599	599	1 198
från stadie 3 till stadie 1	29	0	-29	0
tillgångar som inte resulterat i	0	0	0	0
Valutakursförändringar	-4	0	0	-4
Övrigt	-3 340	6	-1 189	-4 523
Redovisat bruttovärde per 31 dec 2020	7 401 660	618 261	31 995	8 051 916
Förlustreserver				
Förlustreserver per 1 jan 2020	-3 008	-4 730	-14 969	-22 707
Nya finansiella tillgångar	-1 138	-2 328	-4 406	-7 872
Bortbokade finansiella tillgångar	627	1 465	1 022	3 114
ändringar av balanser (EAD, PD, LGD)	179	395	126	700
makroekonomiska scenarier	340	426	-5	761
expertutlåtanden (manuella uppdaterade modeller under perioden)	-1 984	-4 771	2 636	-4 119
från stadie 1 till stadie 2	407	-1 276	0	-869
från stadie 1 till stadie 3	1	0	-490	-489
från stadie 2 till stadie 1	-128	481	0	353
från stadie 2 till stadie 3	0	118	-530	-412
från stadie 3 till stadie 2	0	-11	89	78
från stadie 3 till stadie 1	0	0	0	0
Valutakursförändringar	0	0	0	0
Övrigt	0	0	0	0
Förlustreserver per 31 dec 2020	-4 594	-9 411	-16 439	-30 444
Bokfört värde				
Öppningsbalans per 1 jan 2020	7 014 351	544 379	18 874	7 577 605
Utgående balans per 31 dec 2020	7 397 066	608 850	15 556	8 021 472

<i>tkr</i>	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Redovisat bruttovärde				
Redovisat bruttovärde per 1 jan 2019	6 461 182	433 416	58 220	6 952 818
Nya finansiella tillgångar	1 889 041	160 645	4	2 049 690
Bortbokade finansiella tillgångar	-996 029	-85 153	-6 287	-1 087 469
Ändrade nyttjandegrader	-285 415	-29 682	1 256	-313 841
Överföringar mellan stadier under perioden				0
från stadie 1 till stadie 2	-241 083	241 083	0	0
från stadie 1 till stadie 3	-140	0	140	0
från stadie 2 till stadie 1	173 422	-173 422	0	0
från stadie 2 till stadie 3	0	-799	799	0
från stadie 3 till stadie 2	0	3 023	-3 023	0
från stadie 3 till stadie 1	16 377	0	-17 289	-912
tillgångar som inte resulterat i	0	0	0	0
Valutakursförändringar	4	0	0	4
Övrigt	0	0	23	23
Redovisat bruttovärde per 31 dec 2019	7 017 359	549 109	33 843	7 600 312

Förlustreserver				
Förlustreserver per 1 jan 2019	-3 731	-5 748	-11 724	-21 208
Nya finansiella tillgångar	-1 143	-1 408	-1	-2 552
Bortbokade finansiella tillgångar	508	1 422	2 119	4 049
ändringar av balanser (EAD, PD, LGD)	456	953	140	1 549
makroekonomiska scenarier	45	1 265	-28	1 282
expertutlåtanden (manuella uppdaterade modeller under perioden)	201	75	60	336
från stadie 1 till stadie 2	0	0	-5 862	-5 862
från stadie 1 till stadie 3	71	59	0	130
från stadie 2 till stadie 1	748	-1 886	0	-1 138
från stadie 2 till stadie 3	1	0	-58	-57
från stadie 3 till stadie 2	-162	592	0	430
från stadie 3 till stadie 1	0	18	-99	-81
Valutakursförändringar	0	-73	280	207
Övrigt	-1	0	37	36
Förlustreserver per 31 dec 2019	-3 008	-4 730	-14 969	-22 707

Bokfört värde				
Ingående balans per 1 jan 2019	6 457 451	427 668	46 496	6 931 611
Utgående balans per 31 dec 2019	7 014 351	544 379	18 874	7 577 605

Redovisat bruttovärde och förlustreserv - branschfördelning

	31 dec 2020			31 dec 2019		
	Redovisat bruttovärde	Förlustreserv	Redovisat nettovärde	Redovisat bruttovärde	Förlustreserv	Redovisat nettovärde
<i>tkr</i>						
Utlåning till allmänheten						
Privatkunder ¹						
- Bolån	0	0	0	3 977 901	-1 330	3 976 571
- Bostadsrättsföreningar	227 124	-45	227 079	223 425	-125	223 300
- Övrigt	3 924 980	-2 603	3 922 377	337 142	-2 158	334 984
Företagskunder						
- Jordbruk, fiske, skog	950 244	-834	949 410	648 835	-1 050	647 785
- Tillverkning	209 016	-5 738	203 278	146 510	-1 233	145 277
- Offentlig sektor	117 105	-97	117 008	55 158	-82	55 076
- Bygg	193 045	-14 023	179 022	131 366	-12 108	119 258
- Detaljhandel	128 408	-2 110	126 298	117 309	-580	116 729
- Transport	71 209	-364	70 845	58 685	-301	58 384
- Sjönäring	0	0	0	0	0	0
- Hotell och restaurang	29 790	-844	28 946	17 872	-37	17 835
- Informationsteknologi	9 908	-4	9 904	22 418	-23	22 395
- Bank och försäkring	47 403	-30	47 373	38 074	-17	38 057
- Fastighetsförvaltning	1 707 865	-3 081	1 704 784	1 417 457	-3 007	1 414 450
- Tjänstesektor	308 407	-250	308 157	239 556	-178	239 378
- Övrig utlåning till företag	127 412	-421	126 991	168 602	-478	168 124
Summa utlåning till allmänheten	8 051 916	-30 444	8 021 472	7 600 312	-22 707	7 577 605

¹ På grund av förändrad metod avseende fördelning mellan branscher som inträffat under 2020, har en förflyttning i redovisat bruttovärde inträffat mellan Privatkunder Bolån (-4 127 mkr), Privatkunder Övrig (+3 614 mkr), Jordbruk, fiske, skog (+216 mkr). Resterande förflyttning (+298 mkr) är fördelade inom övriga företagsbranscher.

Redovisat bruttovärde och förlustreserv per stadie

<i>tkr</i>	31 dec 2020	31 dec 2019
Utlåning till allmänheten, privatkunder		
Stadie 1		
Redovisat bruttovärde	4 009 895	4 388 047
Förlustreserver	-324	-593
Bokfört värde	4 009 571	4 387 454
Stadie 2		
Redovisat bruttovärde	137 839	145 604
Förlustreserver	-411	-687
Bokfört värde	137 428	144 917
Stadie 3		
Redovisat bruttovärde	4 370	4 817
Förlustreserver	-1 913	-2 334
Bokfört värde	2 457	2 483
Totalt bokfört värde, utlåning privatkunder	4 149 456	4 534 854
Utlåning till allmänheten, företagskunder		
Stadie 1		
Redovisat bruttovärde	3 391 765	2 629 312
Förlustreserver	-4 270	-2 415
Bokfört värde	3 387 495	2 626 897
Stadie 2		
Redovisat bruttovärde	480 422	403 505
Förlustreserver	-9 000	-4 043
Bokfört värde	471 422	399 462
Stadie 3		
Redovisat bruttovärde	27 625	29 027
Förlustreserver	-14 527	-12 635
Bokfört värde	13 098	16 392
Totalt bokfört värde, utlåning företagskunder	3 872 015	3 042 751
Totalt		
Redovisat bruttovärde stadie 1	7 401 660	7 017 359
Redovisat bruttovärde stadie 2	618 261	549 109
Redovisat bruttovärde stadie 3	31 995	33 844
Totalt redovisat värde brutto	8 051 917	7 600 312
Förlustreserver stadie 1	-4 594	-3 006
Förlustreserver stadie 2	-9 411	-4 730
Förlustreserver stadie 3	-16 439	-14 966
Totalt förlustreserver	-30 444	-22 707
Totalt bokfört värde, utlåning till allmänheten	8 021 472	7 577 605
Andel stadie 3 lån, brutto %	0,40%	0,45%
Andel stadie 3 lån, netto %	0,19%	0,25%
Förlustreserver kvot stadie 1 lån	0,06%	0,04%
Förlustreserver kvot stadie 2 lån	1,52%	0,86%

18 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

<i>tkr</i>	2020		2019	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Emitterade av andra låntagare				
- svenska bostadsinstitut	351 542	351 542	274 778	274 778
- icke finansiella företag	353 447	353 447	234 758	234 758
- finansiella företag	115 022	115 022	102 510	102 510
- utländska emittenter	1 184	1 184	6 128	6 128
Summa emitterade av andra låntagare	821 195	821 195	618 172	618 172
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	821 195	821 195	618 172	618 172
varav: Noterade värdepapper på börs		710 265		519 166
Onoterade värdepapper		110 930		99 006
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		20 915		16 155
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella		21 040		9 243

19 AKTIER OCH ANDELAR

<i>tkr</i>	2020	2019
Kreditinstitut	335 079	282 386
Fondandelar	122 229	118 849
Övriga	91 308	72 064
Summa aktier och andelar	548 617	473 299
varav: Noterade värdepapper på börs	342 984	282 386
Onoterade värdepapper	205 633	190 913

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

Företag	Antal	Marknads värde	Redovisat värde
Aktier			
- Swedbank AB	2 325 000	335 079	335 079
- Indecap Holding AB	1 618	80 977	80 977
- Övriga	12 080	2 426	2 426
Summa	2 338 698	418 482	418 482

Investeringar i aktier och andelar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat, innehav på balansdagen

Skäl till klassificering till verkligt värde via övrigt totalresultat för nedan investeringar är att investering i respektive innehav är gjord utifrån strategisk karaktär.

<i>tkr</i>	31 dec 2020		
	Verkligt värde	Överföring av vinst eller förlust i eget kapital under perioden	Utdelning under perioden
Swedbank AB	335 079	7 088	0
Indecap Holding AB	80 977	10 516	3 781
Övriga	2 426	51	47
Summa	418 482	17 656	3 828

Finansiella tillgångar som värderats till verkligt värde via resultaträkningen

<i>tkr</i>	2020	
	Marknads värde	Redovisat värde
Fondandelar	122 229	122 229
Övriga	7 905	7 905
Summa	130 134	130 134

20 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

<i>tkr</i>		2020	2019
Övriga		12 502	16 670
Summa		12 502	16 670
varav: Noterade värdepapper på börs		0	0
Onoterade värdepapper		12 502	16 670

		Intresseföretag	
<i>tkr</i>		2020-12-31	2019-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden			
Vid årets början		16 670	25 000
Inköp		0	5
Försäljningar		-4 167	-8 335
Omföring till övriga aktier		0	0
Utgående balans 31 december		12 502	16 670

Intresseföretag **2020**
Portfolio Försäkra AB, 556387-3867, Eskilstuna
Summa

Resultat 2019	Eget kapital	Kapitalandel	Antal andelar	Redovisat värde
3 533	3 675	25,00%	300	12 502
3 533	3 675	25,00%	300	12 502

Intresseföretag **2019**
Portfolio Försäkra AB, 556387-3867, Eskilstuna
Summa

Resultat 2018	Eget kapital	Kapitalandel	Antal andelar	Redovisat värde
3 911	4 043	33,33%	400	16 670
3 911	4 043	33,33%	400	16 670

21 Aktier och andelar i koncernföretag

<i>tkr</i>		2020	2019
Övriga		700	700
Summa		700	700
varav: Noterade värdepapper på börs		0	0
Onoterade värdepapper		700	700

<i>tkr</i>		2020	2019
Akkumulerade anskaffningsvärden			
Vid årets början		700	700
Utgående balans 31 december		700	700

Specifikation av innehav av andelar i dotterföretag

			2020	2019
			Redovisat värde	Redovisat värde
Antal andelar	Andel i %			
Tillsammans för VM AB, 556850-3402, Arboga	100	100,0%	100	100
Marbonova AB, 556850-3410, Arboga	600	100,0%	600	600
	700		700	700

Ovanstående dotterbolag är bolag med begränsad verksamhet.

22 MATERIELLA TILLGÅNGAR

<i>tkr</i>	Inventarier	Byggn. och mark	Totalt
<i>Anskaffningsvärde</i>			
Ingående balans 1 januari 2019	39 830	53 107	92 937
Förvärv	3 843	18 952	22 795
Pågående ombyggnation	0	317	317
Avyttringar	-1 829	0	-1 829
Korrigeringspost	-196	0	-196
Utgående balans 31 december 2019	41 648	72 376	114 024
Ingående balans 1 januari 2020	41 648	72 376	114 024
Förvärv	3 047	2 376	5 423
Pågående ombyggnation	0	3 658	3 658
Avyttringar	-742	0	-742
Korrigeringspost	-21	0	-21
Utgående balans 31 december 2020	43 932	78 410	122 342
<i>Avskrivningar</i>			
Ingående balans 1 januari 2019	-35 849	-22 981	-58 830
Årets avskrivningar	-1 607	-1 395	-3 002
Avyttringar	1 829	0	1 829
Utgående balans 31 december 2019	-35 627	-24 376	-60 003
Ingående balans 1 januari 2020	-35 627	-24 376	-60 003
Årets avskrivningar	-1 766	-1 434	-3 200
Avyttringar och utrangeringar	545	0	545
Utgående balans 31 december 2020	-36 848	-25 810	-62 658
Redovisade värden			
Per 1 januari 2019	3 981	30 126	34 107
Per 31 december 2019	6 021	48 001	54 021
Per 1 januari 2020	6 021	48 000	54 021
Per 31 december 2020	7 084	52 601	59 685

23 ÖVRIGA TILLGÅNGAR

<i>tkr</i>	2020	2019
Förfallna räntefordringar	34	19
Övriga tillgångar	3 074	2 035
Summa	3 108	2 054

24 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

<i>tkr</i>	2020	2019
Förutbetalda kostnader	2 592	1 969
Upplupna ränteintäkter	6 813	7 074
Upplupna provisionsintäkter från Swedbank AB	16 425	15 280
Övrigt	2 884	685
Summa	28 713	25 008

25 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

<i>tkr</i>	2020	2019
Swedbank AB		
- svensk valuta	200 000	0
- utländsk valuta	3 006	3 228
Övriga	92 395	143 276
Summa	295 402	146 504
Beviljad limit hos Swedbank	0	0

26 INLÅNING FRÅN ALLMÄNHETEN

<i>tkr</i>	2020	2019
Allmänheten		
- svensk valuta	7 689 638	6 854 083
- utländsk valuta	29 329	19 167
Summa	7 718 967	6 873 251
Inlåningen per kategori av kunder		
Offentlig sektor	661 448	458 032
Företagssektor	1 432 645	1 227 944
Hushållssektor	5 354 974	4 947 659
Varav: enskilda företagare	726 985	704 260
Övriga	269 900	239 616
Summa	7 718 967	6 873 251

27 EMITTERADE VÄRDEPAPPER MM

<i>tkr</i>	2020	2019
Obligationslån- MTN	900 402	925 474
Summa	900 402	925 474
Förändring under året		
Emitterat	300 071	300 217
Förfallit	-325 073	-219 153
Upplupen ränta	-70	146
Förändring	-25 072	81 210

28 ÖVRIGA SKULDER

<i>tkr</i>	2020	2019
Preliminärskatt räntor	1 082	944
Anställdas källskattemedel	999	1 053
Övriga skulder	22 363	16 524
Summa	24 444	18 521

29 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

<i>tkr</i>	2020	2019
Upplupna räntekostnader	1 655	1 686
Övriga upplupna kostnader	8 319	16 902
Förutbetalda intäkter	467	1 089
Summa	10 441	19 678

30 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

<i>tkr</i>		2020	2019
Reserveringar avseende åtaganden utanför balansräkningen		4 772	2 834
Andra avsättningar		293	322
Summa		5 065	3 156

Reserveringar <i>tkr</i>	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Förlustreserver per 1 jan 2020	-921	-1 482	-431	-2 834
Nya låneåtaganden eller lånelöften	-151	-293	0	-444
Finansiella garantier och lånelöften kontrakt som förfallit eller sålts	675	119	0	794
Förändringar på grund av ändringar av balanser	-9	53	-10	34
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	-22	220	8	206
Förändringar i makroekonomiska scenarier	26	81	0	107
Förändringar pga expertutlåtanden (manuella modifieringar och individuella bedömningar)	-335	-1 709	0	-2 044
Förändringar pga uppdaterade modeller	3	10	1	14
Överföringar mellan stadier under perioden				
från stadie 1 till stadie 2	105	-504	0	-399
från stadie 1 till stadie 3	0	0	-29	-29
från stadie 2 till stadie 1	-7	43	0	36
från stadie 2 till stadie 3	0	61	-186	-125
från stadie 3 till stadie 2	0	0	0	0
från stadie 3 till stadie 1	0	0	0	0
Valutakursförändringar	0	0	0	0
Övrigt	-6	104	-187	-89
Förlustreserver per 31 dec 2020	-642	-3 297	-834	-4 772

<i>tkr</i>	Ej kreditförsämrade		Kreditförsämrade	Totalt
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	
Förlustreserver per 1 jan 2019	-325	-980	-464	-1 768
Nya låneåtaganden eller lånelöften	-678	-49	0	-727
Finansiella garantier och lånelöften kontrakt som förfallit eller sålts	104	388	167	659
Förändringar på grund av ändringar av balanser	-76	-118	212	18
Förändrade riskvariabler (EAD, PD, LGD)	18	221	40	279
Förändringar i makroekonomiska scenarier	16	6	1	23
Förändringar pga expertutlåtanden (manuella modifieringar och individuella bedömningar)	0	0	0	0
Förändringar pga uppdaterade modeller	-31	-353	-2	-386
Överföringar mellan stadier under perioden				
från stadie 1 till stadie 2	118	-469	0	-351
från stadie 1 till stadie 3	0	0	0	0
från stadie 2 till stadie 1	-19	99	0	80
från stadie 2 till stadie 3	0	0	0	0
från stadie 3 till stadie 2	0	0	0	0
från stadie 3 till stadie 1	0	0	0	0
Valutakursförändringar	0	0	0	0
Övrigt	-48	-227	-385	-660
Förlustreserver per 31 dec 2019	-921	-1 482	-431	-2 834

31 OBESKATTADE RESERVER

<i>tkr</i>	2020	2019
Akkumulerade avskrivningar utöver plan:		
Inventarier		
Ingående balans 1 januari	0	0
Årets avskrivningar utöver plan	0	0
Utgående balans 31 december	0	0
Fastigheter		
Ingående balans 1 januari	0	0
Årets avskrivningar utöver plan	0	0
Utgående balans 31 december	0	0
Summa obeskattade reserver	0	0

32 EGET KAPITAL

För specifikation av förändringar i eget kapital se rapport över förändring i eget kapital.

Förslag till disposition beträffande sparbankens vinst

Årets resultat enligt balansräkningen utgör, tkr	71 144
Balanserat resultat utgör, tkr	0
Styrelsen föreslår att detta belopp disponeras enligt följande:	
Anslag till allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål, tkr	7 500
Överföring till reservfonden, tkr	63 644

33 STÄLLDA SÄKERHETER

<i>tkr</i>	2020	2019
Övriga ställda panter och säkerheter		
Säkerhetskrav derivat	13 600	4 300
Summa ställda säkerheter	13 600	4 300

34 EVENTUALFÖRPLIKTELSE

<i>tkr (nom belopp)</i>	2020	2019
Garantier		
- Garantiförbindelser - krediter	85 151	134 788
- Garantiförbindelser - övriga	39 954	67 450
Summa	125 105	202 238

35 ÅTAGANDEN

<i>tkr (nom belopp)</i>	2020	2019
- Kreditlöften	512 136	433 286
- Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	522 474	454 722
Summa	1 034 610	888 008

36 NÄRSTÅENDE

Närståenderelationer

Sparbanken har närståenderelation med koncernbolag, intressebolag samt andra närstående bolag.

Koncernbolag

Bolagen har inga transaktioner. Bolagens tillgångar består av inlåning hos Sparbanken.

Intressebolag

Portfolio Försäkra AB	2020
Portfolio Försäkra AB	2019

Inköp av tjänst	Övrigt
0	-494
0	-1 152

Andra närstående

Bolag närstående styrelseledamöter

Fordran	
2020	2019
1 424	1 546

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Vad gäller lön och andra ersättningar samt pensioner till nyckelpersoner i ledande ställning, se not 10

37 FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER, KLASSIFICERING

2020	Verkligt värde		Upplupet anskaffningsvärde		Verkligt värde via övrigt totalresultat		Summa	Summa
	Verkligt värde (tvingade)	Initialt värderade till verkligt värde			Skuldinstrument	Eget kapitalinstrument	redovisat värde	Verkligt värde
Kassa	0	0	2 018	0	0	0	2 018	2 018
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	192 941	0	0	0	0	0	192 941	192 941
Utlåning till kreditinstitut	0	0	868 069	0	0	0	868 069	868 069
Utlåning till allmänheten	0	0	8 021 472	0	0	0	8 021 472	8 034 736
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	821 195	0	0	0	0	0	821 195	821 195
Aktier och andelar	130 134	0	13 202	0	418 483	0	561 819	569 317
Derivat	36	0	0	0	0	0	36	36
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	0	0	26 121	0	0	0	26 121	26 121
Övriga tillgångsposter	0	0	3 108	0	0	0	3 108	3 108
Summa	1 144 306	0	8 933 990	0	418 483	0	10 496 779	10 517 541
Skulder till kreditinstitut	0	0	295 402	0	0	0	295 402	295 457
Inlåning från allmänheten	0	0	7 718 967	0	0	0	7 718 967	7 745 588
Emitterade värdepapper m m	0	0	900 402	0	0	0	900 402	900 402
Derivat	13 810	0	0	0	0	0	13 810	13 810
Övriga skulder	0	0	22 269	0	0	0	22 269	22 269
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	0	8 446	0	0	0	8 446	8 446
Summa	13 810	0	8 945 486	0	0	0	8 959 296	8 985 972

2019	Verkligt värde		Upplupet anskaffningsvärde		Verkligt värde via övrigt totalresultat		Summa	Summa
	Verkligt värde (tvingade)	Initialt värderade till verkligt värde			Skuldinstrument	Eget kapitalinstrument	redovisat värde	verkligt värde
Kassa	0	0	0	2 544	0	0	2 544	2 544
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	127 495	0	0	0	0	0	127 495	127 495
Utlåning till kreditinstitut	0	0	0	611 772	0	0	611 772	611 772
Utlåning till allmänheten	0	0	0	7 577 605	0	0	7 577 605	7 597 197
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	618 172	0	0	0	0	0	618 172	618 172
Aktier och andelar	118 849	0	0	17 370	0	354 450	490 669	493 999
Derivat	37	0	0	0	0	0	37	37
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	0	0	0	23 039	0	0	23 039	23 039
Övriga tillgångsposter	0	0	0	2 055	0	0	2 055	2 055
Summa	864 553	0	0	8 234 385	0	354 450	9 453 388	9 476 310
Skulder till kreditinstitut	0	0	0	146 504	0	0	146 504	146 504
Inlåning från allmänheten	0	0	0	6 873 251	0	0	6 873 251	6 873 474
Emitterade värdepapper m m	0	0	0	925 474	0	0	925 474	925 474
Derivat	2 179	0	0	0	0	0	2 179	2 179
Övriga skulder	0	0	0	18 010	0	0	18 010	18 010
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	0	0	0	17 674	0	0	17 674	17 674
Summa	2 179	0	0	7 980 913	0	0	7 983 092	7 983 315

Upplysningar om finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori inkluderar instrument som värderas baserat på noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument på marknader som inte är aktiva, eller andra värderingstekniker där all väsentlig indata är direkt och indirekt observerbar på marknaden.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. Denna kategori inkluderar alla instrument där värderingstekniken innefattar indata som inte baseras på observerbar data och där den har en väsentlig påverkan på värderingen.

2020

tkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldssamband mm	192 941	0	0	192 941
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	710 265	110 930	0	821 195
Aktier och andelar	342 984	122 229	83 403	548 617
Derivat	0	36	0	36
Summa	1 246 190	233 195	83 403	1 562 790
Skulder				
Derivat	0	13 810	0	13 810
Summa	0	13 810	0	13 810

2019

tkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldssamband mm	127 495	0	0	127 495
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	519 166	99 006	0	618 172
Aktier och andelar	282 386	118 849	72 064	473 299
Derivat	0	37	0	37
Summa	929 047	217 892	72 064	1 219 003
Skulder				
Derivat	0	2 179	0	2 179
Summa	0	2 179	0	2 179

Överföringar mellan nivå 1 och 2

Som en följd av förändrade marknadsförhållanden för vissa värdepapper, finns det inte längre några noterade priser på en aktiv marknad. Det har dock funnits tillräckligt med information för att kunna värdera instrumenten till verkligt värde baserat på observerbara indata. Som en följd av ovan har en överföring från nivå 1 till nivå 2 av värdepapper med ett värde på 1.434 tkr. Det förekom inga överföringar från nivå 2 till nivå 1 under 2020 och inga överföringar över huvud taget under 2019.

Avstämning av verkliga värden i nivå 3

I tabellen nedan presenteras en avstämning mellan ingående och utgående balans för sådana finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke-observerbar indata (nivå 3).

tkr	Aktier och andelar	Totalt
Öppningsbalans 2019-01-01	64 622	64 622
Totalt redovisade vinster och förluster:		
- redovisat i övrigt totalresultat	1 945	1 945
Anskaffningsvärde förvärv	5 497	5 497
Förflyttning in till nivå 3	0	0
Utgående balans 2019-12-31	72 064	72 064
Öppningsbalans 2020-01-01	72 064	72 064
Totalt redovisade vinster och förluster:		
- redovisat i övrigt totalresultat	10 568	10 568
Anskaffningsvärde förvärv	772	772
Överföring till nivå 3	0	0
Utgående balans 2020-12-31	83 403	83 403

Handelsvolymerna för vissa aktier har varit för tunn för att en aktiv marknad kan anses föreligga, vilket föranlett att dessa överförts till nivå 3.

Även om Sparbanken anser att de uppskattningar som gjorts för att fastställa verkligt värde är rimliga, kan en annan tillämpad metod och andra antaganden leda till ett annat verkligt värde. Effekten av en värdeförändring med -10% skulle påverka Sparbankens resultat med -8.340 tkr.

Beräkning av verkligt värde

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrument som redovisas i tabellen ovan.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterade säljkurs. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Derivatinstrument tas upp till det verkliga värde som erhålls från motpart där verkligt värde beräknats med hjälp av en värderingsmodell som är etablerad på marknaden för värdering av den typ av derivatinstrument som det är fråga om. Strukturerade produkter värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Om dessa inte är föremål för daglig handel på en aktiv marknad har det verkliga värdet hittills beräknats från utvecklingen av underliggande index/kurser per balansdagen för respektive instrument.

Aktier och andelar i denna kategori omfattas av aktier och värdepappersfonder. Värdepappersfonderna värderas utifrån erhållit verkligt värde från respektive förvaltare. Fonderna omsätts månadsvis och det verkliga värde som redovisats avser inlösenpriser per 2020-12-31. Redovisat värde är Sparbankens bästa bedömning av nuvärdet av framtida kassaflöden av ingående tillgångar.

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas baserat på framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av bankledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har använts är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Aktieinnehavet i Indecap Holding AB värderas till verkligt värde utifrån en utomstående värdering av bolaget i samband med en ägarspridning.

Verkligt värde på lånefordringar har beräknats med en diskontering av förväntade framtida kassaflöden där diskonteringsräntan har satts till den aktuella utlåningsränta som tillämpas.

För kundfordringar och leverantörsskulder anses det redovisade värdet reflektera verkligt värde.

38 VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Viktiga bedömningar vid tillämpning av Sparbankens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

Förväntade kreditförluster

Sparbanken har utvecklat en metod för beräkning och skattning av förväntade kreditförluster. Denna typ av skattning kan göras med en rad olika modeller. Sparbanken har utformat sin metod utifrån den bäst tillgängliga informationen. I modellutvecklingen har ett antal olika val gjorts av matematiska och statistiska metoder för skattningarna. Valet av dessa metoder och modeller är kritiska för vilket utfall som erhålls, och ett annat val av metod och modell skulle kunna ha fått ett annorlunda utfall när det gäller de förlustreserver och förändringar i förlustreserver som redovisas i denna årsredovisning

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

- Sparbankens redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier: Finansiella tillgångar och skulder som sparbanken initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.
- Klassificering av finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde utgörs av skuldinstrument som förvaltas med målet att realisera instrumentens kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet i enlighet med vad som anges under redovisningsprinciper.

Säkringskvalifikationer

Avgörande för att finansiella instrument ska kvalificera som säkringsrelation är att Sparbanken förväntar sig säkringen ska vara högst effektiv över säkringsinstrumentets löptid.

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

Nedskrivningar för kreditförluster

Sparbankens metoder och modeller för beräkning och redovisning av förväntade kreditförluster kännetecknas av en hög nivå av antaganden om framtiden. Dessa antaganden avser bland annat skattningar av hur historiska erfarenheter kommer att utveckla sig i framtiden utifrån antaganden om olika makroscehariers utveckling. Närmare beskrivning av dessa antagandens karaktär och känslighet lämnas nedan.

Antaganden och beräkningsmetoder för att fastställa förlustreserv för förväntade kreditförluster

Fastställande av en betydande ökning i kreditrisk

Sparbanken använder både kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att bedöma en betydande ökning i kreditrisk. Kriterierna beskrivs i not 2 redovisningsprinciper. Ett annorlunda beslut om hur stor en sådan förändring behöver vara för att utgöra en betydande ökning av kreditrisk skulle påverkat storleken i förlustreserven. Den nedanstående tabellen innehåller en känslighetsanalys av alternativa antaganden.

		<u>Påverkan på förväntade kreditförluster vid</u>			<u>Förväntade</u>	<u>Andel av portfölj i</u>
<u>Rating vid första</u>	<u>Stage 2</u>	<u>Förändring i</u>	<u>+ 1 notch</u>	<u>- 1 notch</u>	<u>kredit-</u>	<u>redovisat bruttovärde,</u>
<u>redovisningstillfället</u>	<u>Trigger</u>	<u>tröskelvärde</u>			<u>förluster</u>	<u>%</u>
	3 - 8				<u>December</u>	
					<u>2020</u>	
1. RFF 13-21	Notches	+/- 1 notch	-4,5%	4,9%	2 109	58%
2. RFF 9-12	Notches	+/- 1 notch	-5,3%	5,7%	9 735	26%
3. RFF 6-8	Notches	+/- 1 notch	-5,8%	0,7%	4 869	13%
4. RFF 0-5	1 Notch	+/- 1 notch	-0,9%	0,0%	1 228	3%
			-5,0%	3,9%	17 941	
				Stage 3	17 274	0%
		Totala kreditförluster			35 216	100%

Beaktande av framåtblickande makroekonomiska scenarier

Framåtblickande information ingår både i bedömningen av betydande ökning av kreditrisken samt i beräkningen av förväntade kreditförluster. Från analyser av historisk data har sparbankens riskkontroll identifierat och beaktat makroekonomiska faktorer som påverkar kreditrisk och kreditförluster för olika portföljer. Dessa faktorer baseras på geografi, låntagare och produkttyp. De mest korrelerade faktorerna är BNP-tillväxt, bostads- och fastighetspriser, arbetslöshet, oljepriser och räntor. Sparbanken övervakar via samarbetspartnern Swedbank löpande den makroekonomiska utvecklingen. Detta inkluderar att definiera framåtblickande makroekonomiska scenarier för olika portföljsegment och översätter dem till makroekonomiska prognoser. Dessa prognoser tar hänsyn till intern och extern information och överensstämmer med framåtblickande information som används för andra ändamål såsom ekonomisk planering och prognosarbete. Utgångsscenarioet baseras på antaganden som motsvarar bankens planeringsscenario och utifrån detta skapas alternativa scenarier som tar både en mer positiv och en mer negativ framtidsutsikt i beaktande.

I allmänhet innebär en försämring av en ekonomisk framtidsutsikt, baserad på prognostiserade makroekonomiska faktorer för varje scenario, eller en ökning av sannolikheten för att värsta tänkbara scenario skulle inträffa, en ökning av både antalet lån som övergår från Steg 1 till Steg 2 och de beräknade kreditreserveringarna. Däremot kommer en förbättring av framtidsutsiktterna, baserad på prognostiserade makroekonomiska faktorer, eller en ökning i sannolikhet för bästa tänkbara scenario skulle inträffa, ha motsatt effekt. Det är inte möjligt att på ett rimligt sätt isolera effekterna av förändringar i de olika makroekonomiska faktorerna för ett visst scenario på grund av sambandet mellan faktorerna samt inbördes samband mellan nivån av pessimism, som är inneboende i ett visst scenario, och dess sannolikhet att uppstå.

Värdering av 12 månaders och återstående löptids förväntade kreditförluster

Den viktigaste indata som används för att värdera förväntade kreditförluster är:

- sannolikhet för fallissemang (PD);
- förlust vid fallissemang (LGD);
- exponeringar vid fallissemang (EAD); och
- förväntad löptid

Dessa beräkningar härleds från utvecklade statistiska modeller som tillhandahållits av samarbetspartnern Swedbank. Modellerna tar både historiska data och sannolikhetsviktade framåtblickande scenarier i beaktning.

Sannolikhet för fallissemang (PD)

PD för 12 månader och PD för återstående löptid motsvarar sannolikheten för fallissemang som förväntas inträffa under de kommande 12 månaderna respektive den finansiella tillgångens hela återstående löptid. De baseras på de förhållanden som existerar på balansdagen samt framtida ekonomiska förhållanden som påverkar kreditrisk. PD-modellerna är baserade på homogena delsegment av den totala kreditportföljen, till exempel produktgrupp. De används för att härleda 12 månaders PD och PD för återstående löptid.

Intern riskklassificering baserad på PD-modellen enligt IRK-metoden ger indata till PD-modeller som baseras på IFRS 9. Historisk information för fallissemang används för att skapa terminsstrukturer för PD på balansdagen, vilka sedan justeras för att härleda framåtriktade PD. En försämring av en ekonomisk framtidsutsikt baserad på prognostiserade makroekonomiska variabler för varje scenario eller en ökning i att sannolikheten för att värsta tänkbara scenario ska inträffa resulterar i ett högre PD. Detta ökar både antalet lån som överförs från Steg 1 till Steg 2 och de beräknade kreditreserveringarna.

Förlust vid fallissemang (LGD)

LGD motsvarar de beräknade kreditförluster som väntas vid fallissemang med hänsyn tagen till förväntat värde av framtida återvinningar, realisering av säkerheter, när i tiden återvinningarna förväntas ske och pengars tidsvärde. Vid beräkning av LGD är säkerhetstyp, typ av låntagare och avtalsinformation ett minimikrav. LGD-beräkningarna baseras på historisk information av förlustdata i homogena delsegment av den totala kreditportföljen, till exempel land, säkerhetstyp och produkt. Framåtblickande makroekonomiska faktorer återspeglas i LGD-beräkningarna genom dess inverkan på belåningsgraden. En försämring av en ekonomisk framtidsutsikt baserad på makroekonomiska faktorer för varje scenario eller en ökning i att sannolikheten för att värsta tänkbara scenario ska inträffa, resulterar i en högre LGD och även de beräknade kreditreserveringarna och vice versa.

Exponeringar vid fallissemang (EAD)

EAD representerar en beräknad kreditexponering vid ett framtida datum för fallissemang med hänsyn tagen till förväntade förändringar i kreditexponeringen på balansdagen. Sparbankens metod för modellering av EAD återspeglar nuvarande avtalsvillkor för återbetalning av kapital och ränta, förfalldatum och förväntat utnyttjande av outnyttjade limiter för revolverande kreditfaciliteter och oåterkalleliga åtaganden utanför balansräkningen.

Förväntad löptid

Sparbanken beräknar förväntade kreditförluster med hänsyn tagen till risk för fallissemang under återstående löptid. Generellt är förväntad löptid begränsad till den maximala avtalsperiod som sparbanken är utsatt för kreditrisk även om en längre period överensstämmer med affärspraxis. Alla avtalsvillkor tas hänsyn till när förväntad löptid fastställs, inklusive återbetalnings-, förlängnings- och överföringsalternativ som är bindande för sparbanken. Det enda undantaget från denna generella princip tillämpas på vissa revolverande krediter, såsom kreditkort, där förväntad löptid är den förväntade beteendemässiga löptiden, vilken uppskattas genom produktspecifik historisk data och sträcker sig upp till 10 år. För bolåneportföljen tillämpar sparbanken en beteendemässig löptidsmodell som beräknar sannolikheten för att en exponering fortfarande är aktiv och inte i fallissemang vid något tillfälle under återstående löptid (vilket även innefattar sannolikhet för förtida återbetalning).

IFRS 9 vs reglerande kapitalramverk

Beräkningen av förväntade kreditförluster enligt IFRS 9 skiljer sig från förväntade kreditförluster enligt Baselregelverket. Även om Sparbankens IRK-data för att beräkna förväntade kreditförluster enligt Baselregelverket, utgör grunden för IFRS 9-modeller, görs justeringar och i vissa fall används nya modeller för att uppfylla kraven enligt IFRS 9. Dock beräknar Sparbanken kreditrisken enligt schablonmetoden vid rapportering till Finansinspektionen.

Individuellt bedömda lån

Sparbanken bedömer väsentliga osäkra kreditexponeringar individuellt och utan att använda indata från modeller. Reserveringar för kreditförluster för dessa kreditexponeringar fastställs genom att diskontera förväntade kassaflöden och ta hänsyn till minst två möjliga scenarier, varav ett är ett förlustscenario. De möjliga resultaten tar hänsyn till både makroekonomiska och icke-makroekonomiska (låntagarspecifika) scenarier.

Framtida kassaflöden uppskattas med hänsyn till en rad relevanta faktorer, såsom kassaflödets storlek och källor, låntagarens inkomster och kvalitet, återvinningsvärden på säkerheter, sparbankens ställning i förhållande till andra fordringsägare, förväntade direkta externa kostnader och löptid av återvinningsprocessen samt nuvarande och framtida ekonomiska förhållanden. Storlek och tidpunkten för förväntade kassaflöden beror på låntagarens framtida utveckling och värdering av säkerheter, varav båda kan påverkas av framtida ekonomiska förhållanden. Dessutom kan säkerheter vara illikvida. Bedömningar ändras när ny information blir tillgänglig eller när återvinningsstrategier utvecklas, vilket resulterar i regelbundna revideringar av reserveringar för kreditförluster. Förändringen i reserveringarna som är kopplade till individuellt bedömda lån uppgick till 1.762 tkr.

Fastställande av verkligt värde

Strukturerade produkter värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Om dessa inte är föremål för daglig handel på en aktiv marknad har det verkliga värdet beräknats från utvecklingen av underliggande index/kurser per balansdagen för respektive instrument.

39 KAPITALTÄCKNING

Kapitaltäckning

Fastställande av Sparbanken Västra Mälardalens (578500-7120) lagstadgade kapitalkrav regleras från och med 2014 i Förordning (EU) 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersbolag (CRR). Kompletterande regler har införts i svensk lag genom föreskrifterna FFFS 2008:25 samt FFFS 2014:12.

Upplysningar avseende periodisk information lämnas i enlighet med tillsynsförordningen, Finansinspektionens föreskrifter om tillsynskrav och kapitalbuffertar och Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1423/2013.

För Sparbankens vidkommande bidrar reglerna till att stärka Sparbankens motståndskraft mot finansiella förluster och därigenom skydda Sparbankens kunder. Reglerna innebär att Sparbankens kapitalbas (eget kapital och eventuellt upptagna förlagslån etc.) med marginal ska täcka dels de föreskrivna minimikapitalkraven, vilket omfattar kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och kapitalbuffertar och dessutom skall omfatta beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med Sparbankens kapitalutvärderingspolicy.

Sparbanken har en fastställd plan för storleken på kapitalbasen på några års sikt (kapitalplan) som baseras på

- Sparbankens riskprofil,
- identifierade risker med avseende på sannolikhet och ekonomisk påverkan,
- s k stresstester och scenarioanalyser,
- förväntad utlåningsexpansion och finansieringsmöjligheter, samt
- ny lagstiftning, konkurrenternas ageranden och andra omvärldsförändringar.

Översynen av kapitalplanen är en integrerad del av arbetet med Sparbankens årliga verksamhetsplan. Planen följs upp vid behov och en översyn görs halvårsvis för att säkerställa att riskerna är korrekt beaktade och avspeglar Sparbankens verkliga riskprofil och kapitalbehov.

Information om Sparbankens riskhantering lämnas i not 3.

Sparbanken har valt att i denna årsredovisning endast lämna de upplysningar som krävs om kapitalbas och kapitalkrav enligt 6 kap 4 § i Finansinspektionens föreskrifter om allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25). Övriga upplysningar som krävs enligt dessa föreskrifter lämnas på företagets hemsida www.sparbankenvm.se.

Det finns inga pågående eller förutsedda materiella eller rättsliga hinder för en snabb överföring av medel ur kapitalbasen.

Nedan redovisas kapitalbas, kapitalkrav m m enligt gällande regelverk.

<i>tkr</i>	2020	2019
Kärnprimärkapital: instrument och reserver		
Reservfond	1 384 729	1 272 443
Justering för ingående balans kreditförluster Swedbank Hypotek (netto efter skatt)	0	-541
Balanserat resultat	0	8
Fond för verkligt värde	140 042	122 386
Verifierat resultat efter avdrag för föreslagen vinstdisposition	63 644	112 818
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	1 588 415	1 507 114
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar		
Värdejustering på grund av kraven på försiktig värdering	-1 398	-1 086
Innehav i kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn	-178 359	-133 567
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-179 757	-134 653
Kärnprimärkapital	1 408 658	1 372 461
Primärkapitaltillskott	-	-
Summa Primärkapital	1 408 658	1 372 461
Supplementärt kapital	-	-
Kapitalbas	1 408 658	1 372 461

Kapitalrelationer, buffertar m m	2020	2019
Summa riskvägt exponeringsbelopp	6 107 376	5 729 369
Kärnprimärkapitalrelation	23,06%	23,95%
Primärkapitalrelation	23,06%	23,95%
Total kapitalrelation	23,06%	23,95%
Krav på kapitalbasens storlek		
Kärnprimärkapitalrelation	4,50%	4,50%
Primärkapitalrelation	6,00%	6,00%
Total kapitalrelation	8,00%	8,00%
Kapitalkonserveringsbuffert	2,50%	2,50%
Kontracyklisk kapitalbuffert	0,00%	2,50%
Summa kapitalbaskrav	10,50%	13,00%
Kärnprimärkapital tillgängligt att använda som buffert	15,06%	15,95%
Innehav i kärnprimärkapitalinstrument i vilka Sparbanken har en investering - belopp under tröskelvärdet	158 702	150 603

Kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp

tkr	2020		2019	
	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp
Kreditrisk enligt schablonmetoden¹				
1. Exponeringar mot nationella regeringar och centralbanker mot delstatliga och myndigheter				
3. Exponeringar mot enheter inom den offentliga sektorn				
4. Exponeringar mot institut <i>Varav motpartsrisk</i>	15 992	199 905	13 293	166 168
5. Exponeringar mot företag	171 410	2 142 624	156 272	1 953 403
6. Exponering mot hushåll	105 813	1 322 660	107 612	1 345 149
7. Säkrade genom panträtt i fast egendom	120 688	1 508 596	109 712	1 371 394
8. Fallerade exponeringar	1 224	15 296	1 543	19 287
9. Exponeringar i form av säkerställda obligationer	2 816	35 203	2 204	27 549
10. Exponeringar mot institut eller företag med kortfristig rating				
11. Exponering i form av andelar eller aktier i företag för kollektiva investeringar (fond)	1 976	24 703	1 875	23 441
12. Aktieexponeringar	31 292	391 148	28 105	351 315
13. Övriga poster	5 482	68 528	4 721	59 007
Summa för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden	456 693	5 708 663	425 337	5 316 712

tkr	2020		2019	
Operativa risker				
Basmetoden ²	31 440	393 001	31 994	399 919
Summa operativa risker	31 440	393 001	31 994	399 919

tkr	2020		2019	
Marknadsrisk enligt schablonmetoden				
Valutarisk	0	0	0	0
Summa marknadsrisk	0	0	0	0

Kreditvärdighetsjusteringsrisk enligt schablonmetoden	457	5 713	1 019	12 738
Summa kreditvärdighetsjusteringsrisk	457	5 713	1 019	12 738

Summa riskvägt exponeringsbelopp och kapitalkrav **488 590** **6 107 376** **458 350** **5 729 369**

Kapitalkonserveringsbuffert 152 684 143 234
Kontracyklisk buffert 0 143 234

Totalt internt bedömt kapitalbehov **794 856** **854 822**

Sparbanken uppfyller miniminivån för kapitalbasen vilket motsvarar en kapitalbas som minst uppgår till det totala minimikapitalkravet. Minimikapitalkravet för Sparbanken uppgår till 488.590 tkr och Sparbankens kapitalbas till 1.408.658 tkr. Således täcker Sparbankens kapital med bred marginal de risker som är förknippade med Sparbankens verksamhet.

Sparbankens målsättning är att räntabiliteten på eget kapital och därmed ökningen av kapitalbasen skall motsvara ökningen av riskvägt exponeringsbelopp. På så sätt säkerställs nivån på kapitaltäckningsgraden.

Kapitalplanering

Sparbanken har i enlighet med Baselreglerna en intern kapitalbedömningsprocess som syftar till en sund riskhantering. Den interna kapitalbedömningen är en kvalificerad process inkluderande styrelse och ledande befattningshavares överblick, uppföljning, rapportering och interna kontroll, vilken är nödvändig för att kunna identifiera, reducera och mäta risker, samt säkerställa att nödvändiga reserveringar är gjorda för att hålla Sparbankens kapital intakt i förhållande till bankens riskprofil. Sparbankens styrelse genomför interna kapitalutvärderingar minst en gång per år.

¹ Schablonmässig fördelning av tillgångar och åtaganden baserat på motpart och säkerhet

² Genomsnittet av de tre senaste årens rörelseintäkter multiplicerat med 15%

40 EKONOMISKA ARRANGEMANG SOM INTE REDOVISAS I BALANSRÄKNINGEN

Sparbanken har ett omfattande samarbete med Swedbank AB. Detta samarbete regleras i ett samarbetsavtal som för närvarande gäller till och med 2024-06-30. Avtalet omfattar bl a förmedling av hypoteksutlåning till Swedbank Hypotek och förmedling av fond- och försäkringssparande till Swedbank Fond och Swedbank Försäkring.

Sparbanken Västra Mälardalen har per 2020-12-31 förmedlat hypoteksutlåning till Swedbank Hypotek till en total volym på 2 369 mkr. För detta har Sparbanken erhållit en provisionsersättning för 2020 på 14 246 tkr.

Till Swedbank Fond och Swedbank Försäkring har Sparbanken förmedlat fondsparande på 3 668 mkr och försäkringssparande på 2 491 mkr. För detta har Sparbanken erhållit 22 097 tkr respektive 9 004 tkr i provision. Fondprovisionen redovisas under värdepappersprovisioner och försäkringsprovisionen som övriga provisionsintäkter. Provisionen för både fond och försäkring beräknas utifrån utestående marknadsvärde dag för dag.

ORT OCH DATUM SAMT UNDERSKRIFT AV STYRELSEN

Härmed försäkras att, såvitt vi känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för Sparbanken Västra Mälardalen. De lämnade uppgifterna stämmer med de faktiska förhållandena i verksamheten och ingenting av väsentlig betydelse har utelämnats som skulle kunna påverka den bild av Sparbanken som skapats av årsredovisningen.

Köping 2021-02-22

Lars-Erik Wige
Ordförande

Anna Wik
Vice ordförande

Roger Berggren

Camilla Johnsson

Anne Tjernberg

Johan Liljehult

Mikael Bohman
Verkställande direktör

Erika Lundquist
Personalrepresentant

Susanne Sirby
Personalrepresentant

Årsredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen den 22 februari 2021. Sparbankens resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på sparbanksstämman den 19 mars 2021.

Revisorspåteckning

Vår revisionsberättelse har lämnats den 22 februari 2021

Ernst & Young

Jens Bertling
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till sparbanksstämman i Sparbanken Västra Mälardalen, org nr 578500-7120

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Sparbanken Västra Mälardalen för år 2020. Bankens årsredovisning ingår på sidorna 7-62 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av bankens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att sparbanksstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för banken.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till bankens revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till banken enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits den granskade banken eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Årsredovisningen för år 2019 reviderades av en annan revisor som i sin revisionsberättelse daterad 24 februari 2020 uttalade sig enligt standardutformningen om denna årsredovisning.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden. Beskrivningen nedan av hur revisionen genomfördes inom dessa områden ska läsas i detta sammanhang.

Vi har fullgjort de skyldigheter som beskrivs i avsnittet *Revisorns ansvar* i vår rapport om årsredovisningen också inom dessa områden. Därmed genomfördes revisionsåtgärder som utformats för att beakta vår bedömning av risk för väsentliga fel i årsredovisningen. Utfallet av vår granskning och de granskningsåtgärder som genomförts för att behandla de områden som framgår nedan utgör grunden för vår revisionsberättelse.

Kreditgivning och tillhörande förlustreserver

Detaljerade upplysningar och beskrivning av området lämnas i årsredovisningen. Kreditriskexponeringar och dess hantering beskrivs i not 3 avsnitt *Kreditrisk*. Bankens redovisade kreditförluster specificeras i not 12 och redovisad förlustreserv specificeras i not 17. Avsättning för kreditförluster på åtaganden utanför balansräkningen specificeras i not 30.

För området relevanta redovisningsprinciper beskrivs i not 2 under rubriken *Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument*. Viktiga uppskattningar och bedömningar beskrivs i not 38 i de finansiella rapporterna.

Beskrivning av området

Utlåning till allmänheten redovisas till 8 021 472 tkr i bankens balansräkning per 31 december 2020, och består av utestående fordringar brutto till ett belopp om 8 051 916 tkr med avdrag för förväntade och konstaterade kreditförluster om 30 444 tkr. Därtill redovisas en avsättning för kreditförluster avseende åtaganden utanför balansräkningen om 4 772 tkr.

Bankens reserveringsmodell är baserad på IFRS 9 och innebär att utlåning till allmänhet delas in i tre stadier, beroende på graden av kreditförsämring. I stadie 1 motsvarar reserveringen förväntade kreditförluster under kommande 12 månaderna. I stadie 2 och 3 motsvarar reserveringen förväntade kreditförluster under hela den återstående löptiden.

Reserveringsmodellen är framåtblickande vilket innebär att banken uppskattar kreditrisken i varje exponering och den förlust som skulle kunna uppstå. I bedömningen ska makroekonomiska faktorer beaktas och påverkan av olika scenarios bedömas. Reserveringen kräver att banken gör bedömningar och antaganden av exempelvis kriterier för att identifiera en väsentlig ökning i kreditrisk och metoder för att beräkna förväntade kreditförluster.

Utlåning till allmänheten och den relaterade kreditrisken uppgår till väsentliga belopp. Det finns en risk att krediter accepteras på felaktiga grunder vilket kan medföra en oönskad kreditexponering. Vidare innebär beräkningen av förlustreserver att banken gör bedömningar och antaganden. Detta sammantaget innebär att bankens process kreditgivning och för beräkning av förväntade kreditförluster har betydande påverkan på bankens resultat och ställning. Därför har vi ansett att kreditgivning och redovisningen av förlustreserver vara ett särskilt betydelsefullt område i revisionen.

Hur detta område beaktades i revisionen

Vi har granskat bankens process för att bevilja nya krediter och förlänga befintliga krediter med inriktning på att utvärdera ändamålsenligheten i bankens kontroller för att säkerställa att de krediter som accepteras inte medför en oönskad kreditrisk.

Vi har utvärderat bankens modell för beräkning av förlustreserv i förhållande till kraven i IFRS 9. Modellen är framtagen av banken tillsammans med dess outsourcingpartner och övriga till denne anslutna banker. Outsourcingpartnern tillhandahåller IT-lösningar till banken och har implementerat modellen i IT-system som banken använder sig av. Outsourcingpartnern har anlitat en revisor som har lämnat rapportering avseende modellens ändamålsenlighet och tillämpning i de processer och system som hanteras av Outsourcingpartnern. Vi har utvärderat denna rapportering som grund för att bestämma vilka kompletterande granskningsåtgärder som är lämpliga. Vi har granskat de kompletterande kontrollerna som finns hos sparbanken som vi har bedömt väsentliga för att säkerställa rimligheten i inputdata, modellerna och utfallet av beräkningarna.

Vi har genomfört stickprov och utifrån dessa bedömt stadiindelningen av utlåning allmänheten. Vi har även stickprovsvis granskat indata till modellen. Avseende fordringar i stadie 3 har vi granskat och bedömt enskilda krediters värdering utifrån tillgänglig information om det enskilda engagemanget och tillhörande säkerheter. Vi har även bedömt bankens bevakningsprocess som bygger på såväl intern som extern information om kredittagarna och beaktat denna vid bedömning av utlåningens stadiindelning och redovisade kreditreserveringar.

Vi har även granskat upplysningar i årsredovisningen avseende utlåning till allmänheten, osäkra fordringar och kreditreserveringar.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-6 samt 67-71. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bankens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera banken, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som

utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- ▶ identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- ▶ skaffar vi oss en förståelse av den del av bankens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- ▶ utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- ▶ drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bankens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa

uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- ▶ utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland

de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Sparbanken Västra Mälardalen för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att sparbanksstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till banken enligt god revisorsd i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bankens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bankens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bankens organisation och förvaltningen av bankens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bankens ekonomiska situation, och att tillse att bankens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bankens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bankens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- ▶ företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot banken.
- ▶ på något annat sätt handlat i strid med sparbankslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller sparbankens reglemente.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bankens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med sparbankslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot banken, eller att ett förslag till dispositioner av bankens vinst eller förlust inte är förenligt med sparbankslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsd i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bankens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bankens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med sparbankslagen.

Revisorns mandattid

Ernst & Young AB, Box 7850, 103 99 Stockholm, utsågs till Sparbanken Västra Mälardalens revisor av sparbanksstämman den 20 mars 2020 och har varit bankens revisor sedan detta datum.

Örebro den 22 februari 2021

Ernst & Young AB

Jens Bertling

Auktoriserad revisor

BOLAGSSTYRNING

Detta är en sparbank

Sparbank som associationsform kännetecknas av att verksamheten bedrivs utan enskilt vinstintresse. Sparbanken har inga ägare. Detta kommer till uttryck i sparbankslagen som anger att ändamålet för en sparbanks verksamhet är "att, utan rätt för dess stiftare eller andra att få ta del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet i enlighet med bestämmelserna i sparbankslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse."

För en sparbank föreligger ingen skyldighet att tillämpa den svenska koden för bolagsstyrning. Med hänsyn till sparbankernas karaktär av publika företag och med en verksamhet som i stor utsträckning bygger på förtroende har utformningen av Sparbanken rutiner för styrning och kontroll av verksamheten skett med koden som förebild i tillämpliga delar.

Tillsättning av huvudmän, styrelse, revisorer och verkställande direktör

Som representanter för insättarna har Sparbanken 48 huvudmän. Av dessa väljs 7 av Arboga kommun, 4 av Kungsörs kommun, 13 av Köpings kommun medan återstoden väljs av huvudmännen själva. Huvudmännen utövar sitt inflytande på sparbanksstämman som är Sparbankens högsta beslutande organ. Uppgifter om de personer som valts till huvudmän i Sparbanken och om mandattider för dessa återfinns på nästkommande sidor.

Sparbanksstämman beslutar om tillsättning av styrelse och revisorer för Sparbanken med ledning av förslag som Sparbankens valberedning tagit fram. Valberedningen är sparbanksstämmans organ för beredning av stämmans beslut i tillsättningsfrågor. Valberedningen utgörs av Mats Landqvist som sammankallande samt ledamöterna Annika Duan, Åsa Ignell, Mikael Jogevall och Kent Gattinger. Det är valberedningens uppgift att komma med förslag till ledamöter i styrelsen samt förslag till arvode uppdelat mellan ordförande, vice ordförande och övriga ledamöter.

Sparbanksstämman väljer styrelseordförande och övriga styrelseledamöter om inte annat beslutas av sparbanksstämman. Styrelsen utser verkställande direktör som under styrelsens inseeende ska leda verksamheten i Sparbanken.

Styrelsens sammansättning och arbete

Sparbankens styrelse, som utses vid sparbanksstämman, består av 7 ledamöter. Därutöver ingår 2 personalrepresentanter. Av styrelsens ledamöter är 5 kvinnor. Uppgifter om de personer som ingår i Sparbankens styrelse och mandattider för dessa återfinns på nästkommande sida. Upplysningar om ersättningar, övriga förmåner och pensionskostnader inklusive principerna härför avseende styrelsen och VD lämnas i not 10 till posten Allmänna administrationskostnader i resultaträkningen. Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning. Arbetsordningen reglerar rollfördelningen mellan styrelseordföranden och verkställande direktören, frekvensen och formerna för styrelsens sammanträden, rapportering till styrelsen, delegering samt utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete. Styrelsens ordförande har en särställning inom styrelsen med särskilt ansvar för att styrelsens arbete är väl organiserat och bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ser bl a till att styrelsen erhåller tillfredställande information och beslutsunderlag för sitt arbete, samt att styrelsen årligen gör en utvärdering av sitt och VD:s arbete. Härutöver gör ordföranden en egen utvärdering genom samtal med övriga styrelseledamöter.

De ärenden som behandlas i styrelsen följer i huvudsak sparbankslagen och styrelsens arbetsordning. Styrelsens främsta uppgifter, förutom att utse styrelseordförande och VD, är att fastställa Sparbankens strategi, verksamhetsplan och prognos. Dessutom fastställer och kontrollerar styrelsen Sparbankens kapitalbehov, riskaptit, risktolerans och riskstrategi, samt följer den ekonomiska utvecklingen, fastställer års-/delårsbokslut, policies och instruktioner för verksamheten och behandlar kreditengagemang. Under 2020 har styrelsen sammanträtt vid 11 ordinarie tillfällen och ett extra sammanträde med närvaro enligt nedan

Namn

Wige, Lars-Erik närvarande 12 av 12 sammanträden
Liljehult, Johan närvarande 10 av 12 sammanträden
Bohman, Mikael närvarande 12 av 12 sammanträden
Tjernberg, Anne närvarande 11 av 12 sammanträden
Wik, Anna närvarande 12 av 12 sammanträden
Berggren, Roger närvarande 7 av 12 sammanträden
Johnsson, Camilla närvarande 10 av 12 sammanträden
Wahlfeldt, Mats närvarande 2 av 12 sammanträden.

Personalrepresentanter

Carlsson, Anneli närvarande 2 av 12 sammanträden
Sirby, Susanne närvarande 10 av 12 sammanträden
Lundquist, Erika närvarande 9 av 12 sammanträden.

Styrelsen har även genomfört ett styrelseseminarium kring strategifrågor, riskhantering och kapitalbehov. Vid styrelsesammanträdena har bl a behandlats års- och delårsbokslut, riskanalys, prognos för kommande år, policies och instruktioner inom olika riskområden, delegeringsinstruktioner, större kreditengagemang, revisionsrapporter etc. Sparbankens finanschef har varit sekreterare i styrelsen. Styrelsen har även diskuterat olika framtida strategier.

Revisionsutskott och internrevision

Revisionsutskottet är ett beredande organ och ska genom sitt arbete ge styrelsen ökade möjligheter till information om förslag på åtgärder i rutiner och organisation utifrån styrning, riskhantering och kontroll samt tillförlitligheten och effektiviteten i den finansiella rapporteringen. Revisionsutskottet består av två styrelseledamöter; styrelsens ordförande och vice ordförande. Vidare är VD, vVD och Finanschef adjungerade.

Internrevisionen arbetar på styrelsens uppdrag och granskar Sparbankens interna styrning och kontroll. Dess granskning omfattar även att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med interna regler samt utvärderar Sparbankens organisation och arbetsprocesser.

HUVUDMÄN, STYRELSE, REVISORER M.FL.

Förteckning över Sparbankens huvudmän och styrelseledamöter, utvisande deras mandatperioder samt revisorer, framgår av nedanstående uppställning.

SPARBANKENS STYRELSE

Namn	Yrke	Ort	Vald första gången	Vald t o m årsstämman
Bohman, Mikael	VD	Arboga	2005	2023
Tjernberg, Anne	kostkonsulent	Köping	2005	2023
Wik, Anna	konsultchef	Kungsör	2005	2023
Berggren, Roger	entreprenör	Lidingö	2018	2021
Johnsson, Camilla	VD	Arboga	2018	2021
Liljehult, Johan	VD	Arboga	2020	2022
Wige, Lars-Erik	ordförande	Arboga	2016	2022

Personalrepresentanter

Lundquist, Erika	banktjänsteman	Köping	2020	2021
Sirby, Susanne	banktjänsteman	Arboga	2002	2021

REVISORER

Valda av huvudmännen

Ordinarie

Ernst & Young				
Huvudansvarig revisor	auktoriserad revisor	Örebro	2020	2024
Bertling, Jens				

Internrevision

KPMG AB

HUVUDMÄN

Namn	Yrke	Ort	Vald första gången	Vald t o m årsstämman
Valda av Arboga kommun				
Isaksson, Gustav	ekonomstudent	Arboga	2019	2024
Fallqvist, Richard	au/datatekniker	Arboga	2020	2024
Johansson, Ulf	chaufför	Arboga	2020	2024
Rosén, Andreas	civilingenjör	Arboga	2004	2024
Rönberg, Joakim	industrielektriker	Arboga	2018	2024
Silversten, Andreas	besiktningstekniker	Arboga	2015	2024
Söderlund, Kevin	försäljare/servicetekniker	Arboga	2020	2024

Valda av Kungörs kommun

Andersson, Lars	lantbrukare	Köping	2013	2024
Granudd, Ewa	apotekschef	Kungsör	2014	2024
Strengbom, Per	kommunalråd	Kungsör	2008	2024
Söder-Jonsson, Linda	handläggare	Kungsör	2017	2024

Namn	Yrke	Ort	Vald första gången	Vald t o m årsstämman
Valda av Köpings kommun				
Adolphson, Jenny	butiksmedarbetare	Köping	2016	2024
Andersson, Fredrik	lantbrukare/åkeriägare	Kolsva	2016	2024
Arvidsson, Susanne	kontorist	Köping	2020	2024
Clefberg, Jonny	folkbildare	Köping	2020	2024
Duan, Annika*	projektledare	Kolsva	1988	2024
Eklund, Håkan	industriarbetare	Köping	2020	2024
Ellingsen-Vesper, Åse	arbetshandledare	Köping	2019	2024
Fröling, Håkan	it-arkitekt	Köping	2020	2024
Gunnarsson, Mikael	projektledare	Köping	2009	2024
Göransson, Åsa	familjeterapeut	Kolsva	2017	2024
Landqvist, Mats*	försäljare	Köping	2010	2024
Lindkvist, Karolina	chefsadministratör	Kolsva	2020	2024
Oberg, Pia	manager logistics	Köping	2015	2024
Valda av huvudmännen				
Hamrelius, Pär	fastighetsägare	Arboga	2007	2021
Jogevall, Mikael*	lantbrukare	Munktorp, Köping	2010	2021
Ignell, Åsa*	hr-specialist	Arboga	2009	2021
Kronkvist, Eva	förvaltningschef	Kungsör	2010	2021
Olsson, Tomas	lantbrukare	Kungsör	2017	2021
Ryberg-Eriksson, Lena	egen företagare	Köping	2012	2021
Axelsson, Mathias	VD	Köping	2012	2022
Karlsson, Katarina	lärare	Köping	2014	2022
Karlsson, Marie	VD	Arboga	2008	2022
Larsson, Staffan	advokat	Arboga	2010	2022
Samulesson, Fredrik	målarmästare, VD	Arboga	2018	2022
Öberg, Jessica	senior vice president	Arboga	2018	2022
Elgh, Jan-Åke	lantbrukare	Köping	1999	2023
Eriksson, Börje	montör	Kolsva	2006	2023
Gattinger, Kent*	redovisningskonsult	Valskog, Kungsör	1999	2023
Henningsson, Madeleine	lärare	Köping	2018	2023
Olsen, Geir	gymnasielärare	Köping	2019	2023
Pesämaa, Louise	polis	Eskilstuna	2007	2023
Axelsson, Erik	fabrikör	Arboga	2013	2024
Björklöv, Jenny	simlärare	Kolsva	2019	2024
Einan, Pernilla	enhetschef	Köping	2014	2024
Elg, Patrik	fastighetsmäklare	Kungsör	2016	2024
Holmbom, Britt-Marie	avdelningschef	Arboga	2020	2024
Lidgren, Karin	ekonomichef	Köping	2020	2024

* Ordinarie ledamot i valberedningen

Kontorsförteckning

Köping (huvudkontor)

Stora Gatan 13, Glasgatan 4, Köping
Tel: 0771-55 00 55

Arboga

Nygatan 40, Arboga
Tel: 0771-55 00 55

Telefonbanken

Tel: 0771-55 00 55
Självbetjäning öppet dygnet runt
Personlig service öppet vardagar 08:00-20:00

Kolsva

Bruksgatan-Hammarvägen, Kolsva
Tel: 0771-55 00 55

Kungsör

Drottninggatan 11, Kungsör
Tel: 0771-55 00 55

Hemsida

www.sparbankenvm.se

E-post

kundcenter@sparbankenvm.se